

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

د لوړو زده کړو وزارت

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه

علمي او محصلانو چارو معاونیت

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي پنځه کلن ستراتیژیک پلان

(۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل)

URZU STRATEGIC PLAN

2020-2025

Urozgan Institute of Higher Education strives to assure:

Education

Profession

Leadership

Transparency

March, 2020

د مطالبو لړليک		
شماره	عنوان	صفحه
۱	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د رئيس پېغام	۱
۲	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتيژيکي برنامې چوکاټ	۳
۳	سريزه	۴
۴	ليرليد	۵
۵	رسالت	۵
۶	ارزښتونه	۵
۷	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د راتلونکو پنځو کلنو (۱۳۹۹-۱۴۰۳ ھـ ل) لپاره ستراتيژيک اهداف	۵
۸	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لنډه پيژندنه	۷
۹	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د تاسيس څخه تر ۱۳۹۸ کال پوري د فارغ التحصيلانو احصائيه	۱۰
۱۰	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره د SWOT تحليل	۱۴
۱۱	د چاپيريال (خارجي او داخلي محيط) پېژندنه	۱۴
۱۲	د خارجي چاپيريال تحليل او تجزيه	۱۵
۱۳	د داخلي چاپيريال تحليل او تجزيه	۱۹
۱۴	د SWOT تحليل او تجزيه	۲۵
۱۵	د لوړو زده کړو وزارت د ملي ستراتيژيک پلان اوليتونه	۲۷
۱۶	ښه حکومتولي	۲۷
۱۷	مالي استقلاليت تر لاسه کول	۲۸
۱۸	معلوماتي ټکنالوژي ته پراختيا ورکول	۲۹

۳۰	د اداري فساد په وړاندې مبارزه	۱۹
۳۱	د جنډر اړوند	۲۰
۳۲	د علمي-خپرنيزو پروگرامونو پراختيا	۲۱
۳۲	ظرفيت لوړونه	۲۲
۳۸	د کيفيت د لوړاوي اعتبار ترلاسه کول	۲۳
۳۹	علمي خپرونو او نوښتونو ته وده او عمومي وړکول	۲۴
۴۰	لوړو زده کړو ته لاسرسی	۲۵
۴۶	د بنسټيزو تاسيساتو پراختيا	۲۶
۵۵	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د لنډ مهاله اهدافو تعين	۲۷
۵۶	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتيژي انتخاب	۲۸
۶۳	د راتلونکو پنځه کلنو لپاره د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې عملياتي او بوديجوي پلان	۲۹

د جدولونو لړليک		
شماره	عنوان	صفحه
۱	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې موجوده پوهنځي او خانگي	۸
۲	د کادري غړو تحصيلي ارتقاء احصائويي جدول	۹
۳	د موجوده استادانو او محصلانو اړوند احصائيه	۱۰
۴	د مؤسسې د تاسيس څخه تر ۱۳۹۸ کال پوري د فارغ التحصلانو احصائيه:	۱۰
۵	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره روان او ترسره سوي رغيز او تدارکاتي فعاليتونه	۱۱
۶	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د بېلابيلو ادارو سره د گډو همکاريو د هوکړه لیکوونو ادرسونه	۱۳
۷	د خارجي عواملو د تحليل په موخه د پوښتنپاڼي جوړښت	۱۵
۸	د خارجي عواملو ارزونه او تحليل	۱۶
۹	د داخلي عواملو د تحليل په موخه د پوښتنپاڼي جوړښت	۲۰
۱۰	د داخلي عواملو ارزونه او تحليل	۲۰
۱۱	د سوات په واسطه تحليل او تجزيه	۲۵
۱۲	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند د استادانو لپاره د ماسټري پروگرام ټايم لاین جدول	۳۲
۱۳	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند د استادانو لپاره د دوکتورا پروگرام ټايم لاین جدول	۳۳
۱۴	د QSPM په اساس د ستراتيژيانو د اوليت ټاکل	۵۷
۱۵	د راتلونکو پنځو کلنو (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) لپاره د زیربناوو (Infrastructures) د رغولو علمي پلان	۶۳
۱۶	د راتلونکو پنځو کلنو - (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) لپاره لوړو زده کړو ته د لاسرسي او علمي پروگرامونو علمي پلان	۶۸
۱۷	د راتلونکو پنځو کلنو - (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) ښه حکومتولۍ علمي پلان	۷۷

د اشکالو لړليک		
شماره	عنوان	صفحه
۱	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتيژيکي برنامې چوکاټ	۳
۲	د خارجي عواملو اړوند ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې موقعيت	۱۹
۳	د داخلي عواملو اړوند ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې موقعيت	۲۳
۴	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې ستراتيژيک موقعيت	۲۳
۵	د داخلي او خارجي عواملو ماتريکس	۲۴

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي د رئيس پېغام

دا چي تحصيلي نهادونه د يوه هيواد او سيمي لپاره تر بل هر څه اړين او د اوسني عصر د ټولو برخو لکه اقتصاد، سياست، صحت، ټکنالوژي او داسي نورو... شتون او پرمختگ د همدې تحصيلي نهادونو له برکته دی، نو په همدې خاطر د يو تحصيلي نهاد مسؤليت په يوه ټولنه، هيواد يا سيمي پوري محدود نه دی بلکي د اوسني ساينسي نړۍ د پراختيا لړۍ ته په کتو سره د تحصيلي نهادونو مسؤليت خورا لوی او د يوه کوچني جغرافيه څخه د يوې لوی جغرافيه د احتوا په تحرک کېږي دی، بناً د يو تحصيلي نهاد پراخو او متداومو مسؤليتونو ته په کتو سره لازمي بلل کېږي چي ووايو چي تحصيلي نهادونه مکلف دي، څو چي خپل ټول خدمات د کميت او کيفيت سربره د وخت په دائره کېږي هم داسي تنظيم کړي چي د ساحې په اساس د يوې کوچنۍ کچي څخه د لوی کچي لپاره په کېږي ليد لوری رامنځ ته سي، يادونه بايد وسي چي په فعلي وخت کېږي د تحصيلي نهادونو په خدماتو کېږي د اوسمهاليدو اصل خورا په سرعت مخ په وړاندي درومي چي دې کار نه يوازي دا چي رقابت يې د ذکر سوو نهادونو په منځ کېږي زيات کړی دئ بلکي په تجارتي لحاظ ئې د نوو پرمختگونو لپاره لوی لاري پرانيستي دي، بناً د خپل هيواد د اړتياو په نښه کول او د نړۍ د نورو پوهنتونونو چي خورا د لوړ کيفيت او کميت څخه برخمن دي سره د رقابت د يو سالم اصل د پلي کېدو لپاره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي ادارې پلان کړی چي د خپلو راتلونکو پنځو کلنو لپاره داسي يو ستراتيژيک لوری وټاکي چي نه يوازي دا چي خدمات ئې د وخت، کيفيت او کميت په اساس په منظم ډول پکښي ترتيب سوي وي؛ بلکي د خدماتو لړۍ ئې د هيواد نورو ولاياتو او د سيمي په کچه وغزوي، چي په همدې خاطر ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي ادارې د (۱۳۹۹-۲۰۲۳ هـ ل) پوري د ستراتيژيک پلان د ترتيب او تنظيم لړۍ د تکامل تر سرحد رسولي ده.

د يوې ادارې لپاره لازمي بلل کېږي چي د يوه اوږدومهاله پلان د ترتيب لپاره د ټول هغه فکتورونه مطالعه، تحليل او تجزيه کړي چي د ادارې پر بېلابيلو برخو اغېزې غورځوي، چي دې اصل ته په کتو سره په دې پلان کېږي ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي داخلي (قوي ټکي او کمزوري ټکي) او خارجي (فرصتونه او تهديدونه) چاپېريال مطالعه په هر اړخيزه توگه تر سره سوي. د تحليل او تجزيې څخه وروسته په پلان کېږي ځای پرځای سوي ده او همدارنگه په دې پلان کېږي بېلابيلو برخو لکه د ولايت په کچه د اداري جلسې، سکتوري رياستونو، ملي او بين المللي مرستندويه مؤسساتو، مدني فعالينو، ديني علماؤ، د رسنيو استازو، د مؤسسي اړوند استادانو، اداري کارمندانو، محصلينو او فارغينو نظر اخستل سوی دی، څو د يوه لوري مو پلان بشپړ او د بل لوري د پلان په تطبيق کېږي د ټولو بنکيلو خواو همږغي رامنځ ته سي.

د نوموړي پلان د ترتيب په پروسه کېږي د نوي عصر د ټکنالوژۍ پرمختگونو، د پوهنتونونو او لوړو زده کړو مؤسساتو اړيکو، د تحقيقاتي کړنلارو پلي کېدو، عصری وسايطو څخه د استفادې او... برخو ته پوره پاملرنه سوي ده، بايد ذکر سي چي په دې پلان کېږي مؤسسي د کمي برخي سره سره کيفي برخي ته په پوره ډول توجه کړې ده کوم چي د يوې ټولني لومړني شرط او تقاضا ده.

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې ټول کادري او اداري ټيم ژمن دی، چې په پوره انرژي سره ټولي چاري د وخت او ضرورت په اساس داسي تنظيم کړي، چې د پلان د پلي کېدو په نتيجه کېنې د مؤسسې په بېلابېلو برخو لکه علمي زیربناوو او ادارې کېنې مثبتې وي، زه هم د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې علمي او محصلانو چارو مرستيال او د پلان د کميټې د ټولو غړو څخه په بې ساری توگه منندوی يم چې ددې پلان په جوړولو کېنې ئې زيار ايستلی دی او هڅه ئې کړې ده چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه د يو بشپړ پنځه کلن ستراتيژيک پلان څخه برخمنه سي.

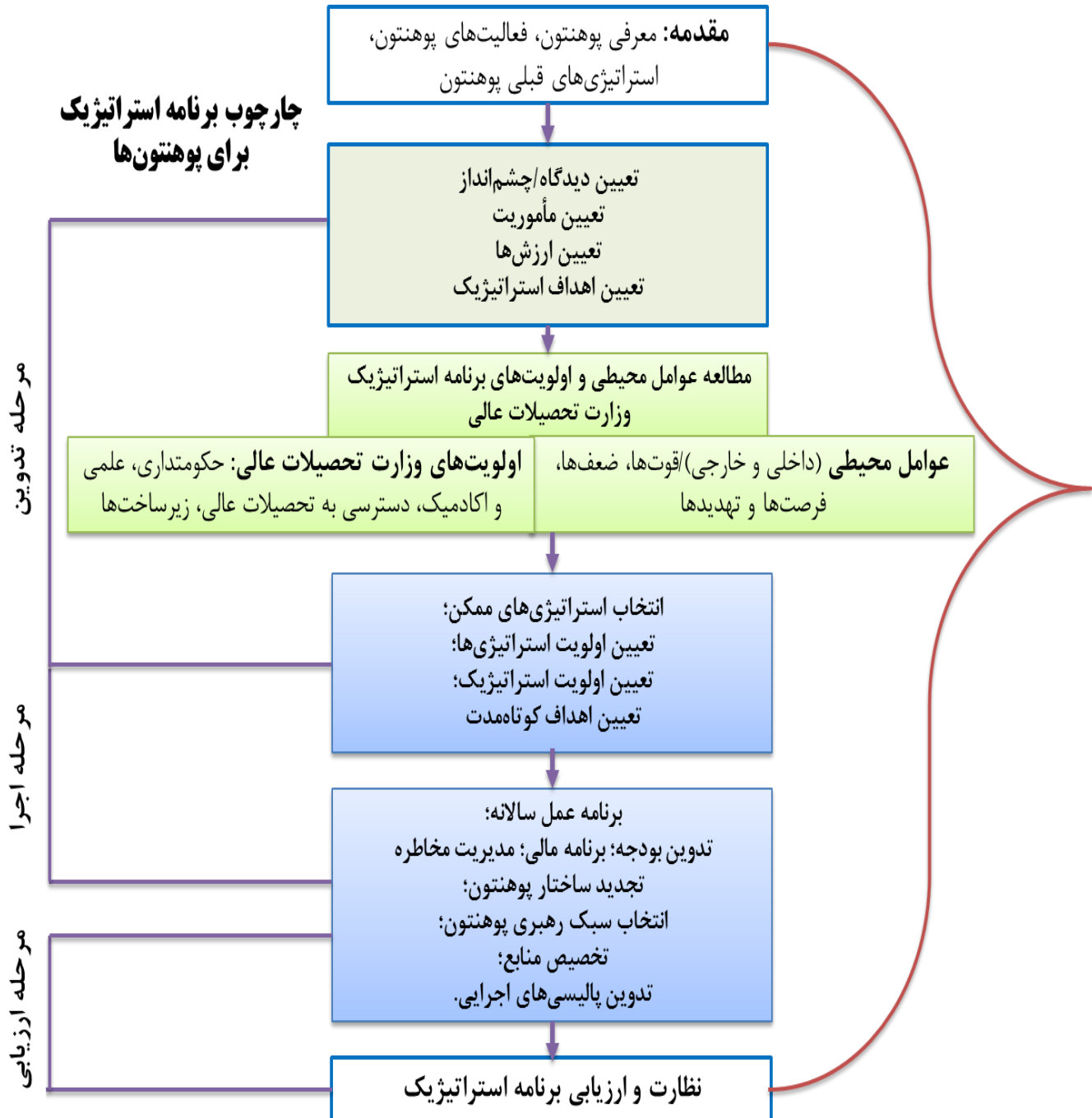
په درنښت

پوهنيار اسدالله نور

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې رئيس

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتیژیکي برنامې چوکاټ

(۱) شکل: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتیژیکي برنامې چوکاټ

سریزه:

دا چې د هیواد ټولې دولتي/غیري دولتي ادارې د خپلو فعالیتونو لپاره یو ځانګړی چوکاټ او تقسیم اوقات لري، خو د هغه په واسطه په ټولنه کېنې خپل خدمات د وخت او ضرورت سره سم عیار او عرضه کړي، چې په همدې بنیاد ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې هم دخپلو پنځو کالو فعالیتونو لپاره دا (۵) کلن ستراتیژیک پلان د (۱۳۹۹-۱۴۰۴ هـ ل) کالونولپاره ترتیب کړی، چې نوموړی پلان د لوړو زده کړو وزارت ستراتیژي، د هیواد د پوهنتونونو او لوړو زده کړو مؤسسو د تګ لارو او دهغوی د انکشاف مېتود ته په کتو سره تنظیم سوی دی.

نوموړي پلان د اوسنۍ زمانې د پرمختګونو، لکه د ټکنالوژي استعمال، د دقیقو تحقیقاتی پروسو طی مراحل، د عصری وسائو څخه استفاده، او داسې نورو معیاري کړنلارو ته خاصه پاملرنه سوېده او باید ذکر سي چې د ارزگان لوړو زده کړو مؤسسې اړوند د هری برخي کیفی څنډی ته یو ځانګړی نظر سویدی، خو د فزیکي او نظري تکامل سره په موازې ډول دغه برخه هم پراختیا ومومي، کومه چې د یو تحصیلي مؤسسې لپاره یو اړین شرط شمېرل کېږي او د یوه تحصیلي نهاد څخه د ټولني لومړنۍ غوښتنه د هماغه نهاد د کیفی خدماتو عرضه کول دي.

دا چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې مخکي معیاري ستراتیژیک پلان نه درلودی، نو په همدې خاطر په ډېر منظم ډول د مؤسسې دباندي د ولایتي اداري مجلس څخه بیا تر سکتوری ریاستونو، مدني فعالینو، ځوانانو دټولني او داسې نورو برخوڅخه نظریات راټول سوی او په دې ستراتیژیک پلان کېنې د امکان تر بریده ځای پر ځای سوی دي، چې په اساس به ئې وکولای سو، چې د راتلونکو پنځو کلنو په موده کېنې د همدې ستراتیژي په پلي کېدو سره نه یوازي دا چې خدمات مو عرضه کړي وي بلکي د ټولني رضایت به هم حاصل کړی وي.

اړینه ده ذکر کړو چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند ټولو اداري او کادري پرسونل نظرونه په دې ستراتیژیک پلان کېنې ځای پر ځای سویدی او نوموړی پلان د ټولو د نظریاتو د انعکاس یوه شفافه هنداره ده، ځکه چې د مؤسسې هری سطحی او سویې څخه ځانګړي پیشنهادات را ټول او په دې پلان کېنې تنظیم سویدی، خو په واسطه ئې وکولای سو ددې پلان په تطبیق کېنې د راپېښیدونکو ستونزو او تهدیدونو څخه په پوره ډول مخنیوی وکړو او بل دا چې د نوموړی پلان په اساس زموږ اړیکي د هیواد د نورو پوهنتونو او تحصیلي نهادونو سره تعریف او د روابطو مهم اصل واضح دی، چې په ټول کېنې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند ټول کاری ټېم ژمنتیا لري خو ذکر سوی پلان په پوره او مؤثره توګه تطبیق کړي.

لیرلید:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه غواړی، خو د وخت د غوښتنو سره سم د علمي او مسلکي پیاوړتیا په رامنځ ته کولو سره د هیواد د شته ضرورتونو گراف ټیټ او په ټولنه کښي د علمي تحقیقاتو، باکیفیته تحصیلي پروگرامونو، او منظم تحصیلي چاپیریال په رامنځ ته کولو سره په هیواد کښي د مطرح تحصیلي نهادونو په قطار کښي را څرگنده سي.

رسالت:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اداره ژمنتیا لري خو د علمي او مسلکي باکیفیته بشري ځواک د روزلو لپاره په ذکر سوي نهاد کښي د اسلامي او هیواد پالني روحيي، مناسب تحصیلي چاپیریال، د څېړنيزو پروگرامونو او مهارتونو تقویه د نوي او عصري ټکنالوژي په مټ د ټولني په وړاندي خپل مسؤلیت ادا او داسي بشري ځواک تولید کړي، چي وکولای سي د بل هر چا په پرتله د هیواد د پرمختگ لاري چاري ښه حس او شته خلاوي په مناسبو طریقو او تگلارو سره ډکي کړي.

ارزښتونه:

- دولس دماډي او معنوي پرمختگ او ودي لپاره ټینگ هوډ .
- دبشر او انساني ژوند لوړ مقام ته درناوی .
- خپل دود او فرهنگ ته وده ورکول .
- مسلکي او معیاري زده کړي .
- دهرډول سمتي ، قومي ، او ژبني تبعیض څخه ډډه کول .
- کارونو کي روڼ والی او د فساد مخنیوی .

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د راتلونکو پنځو کلنو (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) لپاره ستراتيژیک اهداف

- د ارزگان او هیواد ضرورتونو ته په کتو د مؤسسې په چوکاټ کښي د ۵ روزانه او یو د شپې پوهنځي ایجادول
- د ارزگان او هیواد د اړتیاوو د پوره کولو په خاطر د مؤسسې اړوند بېلا بیلو پوهنځیو کښي د اته څانگو فعالول.
- د تضمین کیفیت او اعتبار ورکوني پروسې ته په رسمي ډول د داخلېدو د تگ لارو عملي کول.
- د اوس په پرتله د استادانو د ظرفیت دوه برابره لوړول د ماستری تر کچي او ۳۰٪ د دوکتورا تر کچي د استادانو د ظرفیت لوړول.
- د مؤسسې د استادانو او محصلانو په واسطه د څېړنيزو کړنلارو په پلي کېدو سره په مؤسسسه کښي د تحقیقاتو ترویجول.

- د هیواد په داخل او بهر کښي د بېلابیلو تحصیلي نهادونو او سکتوری برخو سره حد اقل د پنځه تفاهم لیکونو لاسلیکول.
- د زیربناؤ په برخه کښي ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د شته ضرورتونو رفعه کول.
- د اداري فساد سره جدي مبارزه ترسره کول.

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لنډه پېژندنه:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه چې د هېواد په سطحه یو له مخ پر وده کوونکو تحصیلي مؤسسو څخه شمارل کېږي په ۱۳۹۱ هـ ش کال کېني د افغانستان د مرکزي دولت لخوا په ترين کوټ ښار کېني افتتاح سوه چې په لومړيوکي د ښووني او روزني پوهنځي په ذکر سوي مؤسسې کې په فعاليت پيل وکړ او په دريو څانگو لکه: کېمیا، بيولوژي او رياضي کې محصلان جذب کړل، چې اوس مهال نوموړي پوهنځي شپږ څانگي فعاله لري او خپلي تدریسي-چاري مخ ته وړي وروسته په ۱۳۹۲ هـ ش کال کېني د کرهڼي پوهنځي هم په يا ده مؤسسې کېني په فعاليت پيل وکړ، چې نوموړي پوهنځي اوس مهال اګرانومي او هارټېکلچر دوې څانگي لري، وروسته په ۱۳۹۸ کال کې د لوړو زده کړو وزارت د عالي شورا له لوري د ۱۳۹۹ کال لپاره د کمپيوټر ساينس پوهنځي د دوه څانگو (شبکه انجنيري او سيستم معلوماتي) ورته منظور سوه چې تر اوسه ئې په نوموړي پوهنځي کېني محصلين او کادري پرسونل ندی جذب کړي. ياده مؤسسې په مجموع کې ټول ٣٢ تنه رسمي استادان لري چې (٢٣) تنه په ښوونه او روزنه (رئيس د مؤسسې او ښووني او روزني پوهنځي رئيس هم شامل دی) کېني او ٩ تنه استادان په کرهڼه پوهنځي (علمي او محصلانو چارو مرستيال او د کرهڼي پوهنځي رئيس هم شامل دی) کېني خپله مقدسه وظيفه مخ ته وړي. د دې مؤسسې اوسنی تشکيل ٧٥ تنه دی او تر اوسه (١٣٩٨ هـ ش) کال پوري يې (٩١٢) تنه فارغين په په پنځو دورو کې ټولني ته د ښه خدمت په موخه وړاندي کړي دي. اوس مهال (١٢٧١) تنه محصلين د هېواد د بېلابيلو ولايتو څخه په دې مؤسسې کې زده کړي کوي.

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اوسنی وضعیت:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په چوکاټ کېني دري پوهنځي (ښووني او روزني، کرهڼي او کمپيوټر ساينس) د لسو څانگو په درلودلو سره فعاليت لري، د لا ښه وضاحت په خاطر دی (١) جدول ته مراجعه وسي.

۱ جدول : ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې موجوده پوهنځی او خانگي

پوهنځی	خانگه (دپيارتمنت)	شمېره
بنووني او روزني پوهنځی	رياضي	۱
	فيزيک	۲
	کېميا	۳
	انگليسي ادبيات	۴
	پښتو ادبيات	۵
	بيولوژي	۶
کرهني پوهنځی	اگرانومي	۷
	باغداري	۸
کمپيوټرساينس پوهنځی د ۱۳۹۹ کال لپاره منظور سوی دی	سيستم معلوماتی	۹
	شبکه انجینري	۱۰

ياده مؤسسه خپل د کارکوونکو لپاره ۱۰ MB انټرنټ او منظم ډېزلي او سولري برق لري. دې مؤسسې ټولني ته د مسلکي او وړ محصلينو د وړاندي کولو په برخه کې رغنده ونډه درلودلې ده، په تېر ۱۳۹۷ هـ ل کال کې د بېلابيلو خانگو څخه خپل څلورمه دوره فارغان چې شا او خوا ۱۴۷ تنه کېدل ټولني ته وړاندي کړل. بايد ووايو چې د مؤسسې چاري مو په محدودو امکاناتو کې چې زموږ په اختيار کې دي منظمي رواني دي، د شفافيت او برېښنايي حکومتولۍ د ترويج په موخه د محصلانو اړوند ټوله اسناد مو په منظم ابتدائي ډاټابيس کېښي ځای پر ځای سوی دي. د ۱۳۹۷ کال د شروع څخه د کیفیت د لوړاوي پروسه مو د خپلو امکاناتو په چوکاټ کېښي پيل کړې ده، ددې لپاره چې محصلان مو د کار د بازار د غوښتنې سره سم روزلي وي د نوي کريکولم څخه استفاده کوو. د کیفیت او کميت د لوړاوي په موخه ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې رهبري په ډېرکم وخت کې نه سترې کېدونکي کونښنونه کړي، خو د محصلانو لپاره ښه تدريسي چاپېريال، معياري ودانۍ، لابراتوارونه او نورې اړينې اسانتياوې برابرې کړي او هڅي مو لا جريان لري.

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د هيواد د نورو پوهنتونو په نسبت يو ځوانه اداره ده چې کارمندان ئې ظرفيت لوړوني او لوړو زده کړو ته اړتيا لري، دې اړتيا ته په کتو ياده اداره يو منظم پلان تر لاس لاندي دی، چې هغه پلان ته په کتنو خپل ټول کارمندان (استادان) وخت پروخت مختلفو هيوادونو ته د لوړو زده کړو د حاصلولو په موخه ليري د لارښه وضاحت په موخه دي (۲) جدول ته مراجعه وسي.

۲ جدول : د کادري غړو تحصيلي ارتقاء احصائويي جدول

مجموعه	ماستر	ماستري جريان لري	ليسانس	د څانگو په اساس د کادري غړو شمېر
۳	۱	۱	۱	رياضي
۳	۰	۲	۱	فيزيک
۳	۰	۲	۱	کېميا
۴	۰	۲	۲	انگليسي ادبيات
۶	۲	۳	۱	پښتو ادبيات
۴	۱	۱	۲	بيولوژي
۵	۲	۲	۱	اگرانومي
۴	۰	۰	۴	باغداری
۳۲	۶	۱۳	۱۳	مجموعه

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې ماموریت او لیرلید په ۱۳۹۸/۳/۲۱ نېټه او (۳) گڼه پروتوکول علمي شورا په غونډه کې تائید سوي او یاد ماموریت او لیرلید د تائید لپاره د لوړو زده کړو محترم وزارت ته لیرل سوي دی، دا جوته ده چې با کیفیتیه زده کړي د وړ بشري ځواک په وړاندې کولو کې رغنده ونډه لري ځکه نو یاده مؤسسه یو روښانه رسالت او لیرلید لري چې هغو ته په کتنو هڅه کوي، خو د هیواد په کچه داسې کادرونه ټولني ته وړاندې کړي چې د ټولني د پرمختگ، ښیرازی او سوکالی مصدر وگرځي.

دا چې یاده مؤسسه نوې تاسیس سوي ده؛ ځکه نو د استادانو علمي رتبې هم ټیټې دي، خو د استادانو علاقه چې د لوړو زده کړو د حاصلولو په برخه کې یې لري او همدارنگه د علمي رتبو د چارو په ښه ډول مخ ته وړلو سره ژر دی چې دا ستونزه به هم حل او د استادانو علمي رتبو کچه به هم لوړه سي. د استادانو د علمي رتبو په تفکیک لاندې جدول ترتیب سوي دی.

۳ جدول : د موجوده استادانو او محصلانو اړوند احصائیه

0	پوهاند
0	پوهنوال
0	پوهندوی
0	پوهنمل
8	پوهنپار
25	پوهیالی
8	د ټولو کانديد استادانو شمېر
41	ټول شمېر
1258	د مردانه محصلانو ټول شمېر
13	د نښځينه محصلانو ټول شمېر

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د تاسیس څخه تر ۱۳۹۸ کال پوري د فارغ التحصیلانو احصائیه:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د ۱۳۹۴ کال څخه تر ۱۳۹۸ هـ ش کال پوري د دوه پوهنځیو اړوند ۸ څانگو څخه یو زیات شمېر فارغ التحصلان په مسلکي ډول روزلي او ټولني ته ئې د خدمت په خاطر وړاندي کړي دي، چي د ښه وضاحت لپاره دي لاندې جدول ته مراجعه وسي.

۴ جدول : د مؤسسې د تاسیس څخه تر ۱۳۹۸ کال پوري د فارغ التحصیلانو احصائیه:

شماره	پوهنځی	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	مجموعه
۱	ښوونه او روزنه	۱۱۲	۱۵۴	۹۱	۸۲	۱۲۷	۵۶۶
۲	کرهڼه	۰	۹۲	۸۲	۶۵	۸۵	۳۲۴
	مجموعه	۱۱۲	۲۴۶	۱۷۳	۱۴۷	۲۱۲	۸۹۰

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په ډېر لنډ وخت کې د زیربناوو او تجهیزاتو په برابرولو کې د پام وړ پرمختګ کړی دی. تر ډېره بریده هغه اسانتیاوې چې د تدریسي او اکاډمیکو فعالیتونو لپاره اړینې دي په واک لري چې یو شمېر یې په لاندې جدول کې یاد سوي دي.

۵ جدول : ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره روان او ترسره سوي رغیز او تدارکاتي فعالیتونه

شمېره	د فعالیت ډول	اوسنی حالت	تمویلونکی
۱	د پوهنتون په ۵۰۰ جریبه ساحه کې د یو باب اداري او تدریسي ودانۍ رغول.	پروژه بشپړه سوېده	وزارت تحصیلات عالی
۲	کمپیوټر لیب فعاله سوی دی	پروژه بشپړه سوېده	د لوړو زده کړو وزارت انکشافی بودیجه
۳	د کیمیا او بیولوژی لابراتوار فعاله سوی دی	پروژه بشپړه سوېده	وزارت تحصیلات عالی
۴	د پوهنتون په ساحه کې د ټولو تعمیراتو د انټرنیټ د وصل پروژه	پروژه بشپړه سوېده	د لوړو زده کړو وزارت انکشافی بودیجه
۵	د څېړنیز مرکز ایجاد سوی	پروژه بشپړه سوېده	د مؤسسې په نوښت
۶	د تضمین کیفیت مرکز فعاله سوی دی	پروژه بشپړه سوېده	د مؤسسې په نوښت
۷	د مؤسسې د ۵۰۰ جریبه ځمکې لپاره احاطه منظور سوې ده	پروژه په ۱۳۹۸ کښې منظور سوې ده او ساختماني چاري به ئې په ۱۳۹۹ کښې پیل سي	ریاست جمهوري
۸	د پوهنتون په ساحه کې یو باب تدریسي تعمیر	پروژه په ۱۳۹۸ کښې منظور سوې ده او ساختماني چاري به ئې په ۱۳۹۹ کښې پیل سي	ریاست جمهوري
۹	د پوهنتون په ساحه کې یو باب تدریسي تعمیر	پروژه په ۱۳۹۸ کښې منظور سوې ده او ساختماني چاري به ئې په ۱۳۹۹ کښې پیل سي	ریاست جمهوري

۱۰	۱۰۰۰ تنه محصلينو لپاره د ليليه تعمير	د لوړو زده کړو محترم وزارت له لوري د ۱۳۹۹ کال په پلان کېني نيول سوی دی	وزارت تحصيلات عالي
۱۱	د پوهنتون په ساحه کېني يو باب تدريسي تعمير	د لوړو زده کړو وزارت د پلان او پاليسي محترم رياست په غوښتنه ورته په نښه سوی دی چې کېدای سي د ۱۳۹۹ کال لپاره منظور سي	وزارت تحصيلات عالي
۱۲	اډيټوريم چې ۱۰۰۰ تنو گنجایش ولري	د لوړو زده کړو وزارت د پلان او پاليسي محترم رياست په غوښتنه ورته په نښه سوی دی چې کېدای سي د ۱۳۹۹ کال لپاره منظور سي	وزارت تحصيلات عالي
۱۳	د پوهنتون په ساحه کېني يو باب تدريسي تعمير	پروژه په ۱۳۹۸ کېني منظور سوې ده او ساختماني چاري به ئې په ۱۳۹۹ کېني پيل سي	ښارچوړوني وزارت

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په ټولنه کې د خپلي فعالې ونډې درلودلو په موخه په هيواد کې دننه د مختلفو اکاډميکو او سکتوري ادارو سره د گډو همکاريو هوکړه ليکونه لاسليک کړي، دا اداره غواړي چې د نورو د تجربو، څېړنو او امکاناتو څخه خپل د استادانو، اداري کارکوونکو او محصلينو په برخه کې گټه پورته کړي او همدارنگه د خپلو با تجربه استادانو او محصلينو تجربې، څېړنې او زده کړې د ټولني د نورو وگړو او ادارو سره شريکي کړي د لارښه وضاحت په موخه دي لاندي (۶) جدول ته مراجعه وسي.

۶ جدول : ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د بېلابیلو ادارو سره د گډو همکاريو د هوکړه لیکوونو ادرسونه

د گډو همکاريو هوکړه لیکونه				شمېره	
کتنې	په نړيواله کچه	د هيواد په کچه	د ولايت په کچه		
Sumy National Agrarian University, Ukrain سره د سند لاسليک لا نهایی سوی نه دی خو پروسه په جریان کي ده.	Sumy National Agrarian University, Ukrain کار ئې په جریان کښي دی.	دا افغانستان د کرنيزو علومو او ټکنالوژي ملي پوهنتون سره	د کرهڼي درياست	1	
			د افغانستان د باعداري ملي پروژې NHLP	د چاپريال ساتني درياست	2
				د اطلاعات و فرهنگ درياست	3
				حقوق بشر درياست	4

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره د SWOT¹ تحلیل:

د یوه تحصیلي نهاد د فعالیتونو په وړاندې د ځینو خنډونو او تنبه کونکو عواملو شتون د نهاد د ستراتيژي په تعین او همدارنگه د فعالیتونو د مسیر په تگلوري کښې په پوره ډول تأثیر گذاره او د فهم وړ برخه بلل کېدای سي چې په دې کښې دوه عمده محیطه (خارجي محیط او داخلي محیط) شامل دي، د یادوني وړ بولم ووايو چې د همدې چاپیریال په مطالعه او تحلیل سره کولای سو، چې د خپل نهاد راتلونکي فعالیتونه او د خدماتو لړۍ نه یوازې دا چې په نښه، بلکې د یو منظم ټایم لاین په اساس ترتیب کړو.

ددې لپاره چې په واضح توگه مو د خپل راتلونکي خدمات او فعالیتونو یو منظم چوکاټ د خپلو امکاناتو (فرصتونو او قوي ټکو) او خنډونو (تهدیدونو او کمزوریو ټکو) ته په کتو سره وټاکو، لازمي بلل کېږي خو د نهاد د ټولو اړخونو مطالعه په دقیق ډول تر سره او راټول سوي معلومات په یو منظم تشریحی او مقایسوي صورت په ستراتيژیک پلان کښې داسې ځای پرځای سي، چې د فعالیتو د تر سره کولو په وخت کښې په پوره ډول ددې توانايي ولرو چې د مؤسسې لپاره د شته فرصتونو او قوي ټکو څخه په استفاده د محیط بل مخ لکه تهدیدونه او کمزوري ټکي نه یوازې دا چې تر تسلط لاندې وساتو بلکې د له منځه وړلو لپاره ئې هلي ځلي وکړو او داسې یو نظام رامنځ ته سي چې د وخت، امکاناتو او فکری قناعت مطابق د پلي کېدو وړ وي.

د چاپیریال (خارجي او داخلي محیط) اېښندنه:

څرنگه چې په ستراتيژیک پلان کښې د چاپیریال پر تحلیل په مخکښې برخه کښې په واضح ډول بحث سوي دی نو موږ هم د چاپیریال د ذکر سوي اهمیت په خاطر ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې چاپیریال (فرصتونه، تهدیدونه قوي ټکي او کمزوري ټکي) په لومړی قدم کښې د یوه ځانگړی مېتود له مخی په نښه او وروسته مو تحلیل او تجزیه کړي دي، یادونه باید وکړو چې د ذکر سوي برخې د تکامل لپاره مو د ولایت په سطحه د بېلا بیلو اقسارو لکه د ولایتي ادارې مجلس، سکتوری برخې د مسؤلینو، د ملي او نړیوالو مرستندویه مؤسساتو د مسؤلینو، مدني فعالینو، دیني علماؤ، د مؤسسې اړوند کادري او اداري پرسونل او محصلانو نظرونه د ځانگړو پوښتنپاڼو په واسطه را اخیستي او نتیجه مو ئې ددې پلان په محتوا کښې ځای پرځای کړې ده، خو د مؤسسې اوسنی وضعیت او موقعیت په نښه ډول وپېژنو.

¹David, Fred R., and Forest R. David. Strategic management: Concepts and cases: A competitive advantage approach.

Pearson, 2013, د سوات انالیز لپاره د ډیویډ، فرید او ډیویډ فوریسټ له مېتود څخه گټه اخیستل سوي ده.

د خارجي چاپېریال تحلیل او تجزیه:

څرنګه چې مخکې وویل سوه چې د یو نهاد د ستراتیژیک لید لوری او تګلاري لپاره د چاپېریال مطالعه یوه له خورا مهمو موضوعاتو څخه شمېرل کیږي، ځکه چې د هرې ادارې لپاره داخلي او خارجي محیط د بلي ادارې په پرتله که څه هم په یوه نیژدې جغرافیه کېنې سره قرار ولري د لوړ توپیر په گمان دي، ځکه نو په دې ستراتیژیک پلان کېنې پر مؤسسې باندي اغېزمن ټول بهرني عوامل په ټولو برخو لکه؛ فرهنگي، سياسي، ټولنيز، اقتصادي، ټکنالوژيکي او داسي نور عوامل نظر د هغوی د تأثیر په اساس راټول او تر تحلیل او تجزیې وروسته ددې لپاره چې په اساني سره د پوهاوي وړ وي په دې ستراتیژیک پلان کېنې ځاي پرځای سوی دي، لکه څرنګه چې مخکې هم یادونه وسوه چې د یادو برخو د معلومولو او تحلیل لپاره د بېلابیلو اقسارو څخه پوښتني سوي دي چې په لومړي سر کېنې د مؤسسې د بهرني چاپېریال ټول تأثیر گذاره موارد د ۷۰ په تعداد په نښه سوه.

د پوښتنيانې طرحه:

دا چې ذکر سوي ټول بهرني تأثیر لرونکي ۷۰ مواردو تر یوه بریده پیچیدګی او تکراري حالت درلودی، نو ددې لپاره چې د ستونزو د را پېښېدو او تکراري جملاتو څخه مخنیوی سوی وي، نو ټول بهرني تأثیر کوننده عوامل مو فلتر او هغوی کېنې مو اساسي فکتورونو شمېر ۴۰ ته راټیټ کړل، د اهمیت د میزان او لومړیتوب د اصل پر بنسټ ۲۰ کلیدي موارد د تهدیدونو او پاتي ۲۰ یې د فرصتونو په ډول انتخاب کړل، د یادوني وړ ده چې د هر یو فکتور ضریب د هغه اهمیت نظر د هغه د اغېزې په اساس د مؤسسې پر ستراتیژیکو اهدافو باندي ټاکل سوی دي، څرنګه چې د سازمان د فرصتونو او تهدیدونو د ضریبونو مجموعه به حد اکثر (۱) وي ځکه نو د ټولو خارجي عواملو د نمراتو مجموعه (۴) په نظر کي نیول سوی او په همدې اساس وروستی پوښتنيانې هم جوړه سوی ده. په یاده پوښتنيانې کېنې د هر عامل د اغیزمنتیا د رتبو په چوکاټ کي د (۱ ډېر کم اغیز، - ۲ کم اغیز، - ۳ زیات اغیز او - ۴ ډېر زیات اغیز درلودل) په بڼه ترتیب سوی ده.

۷ جدول : د خارجي عواملو د تحلیل په موخه د پوښتنيانې جوړښت

شماره	خارجي عوامل	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې پر ستراتیژي باندي د خارجي عواملو داغیزمنتیا میزان			
۱	فرصتونه	۱	۲	۳	۴
شماره	خارجي عوامل	خارجي د باندي پر ستراتیژي ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې میزان داغیزمنتیا عواملو			
۱	تهدیدونه	۱	۲	۳	۴

ټولپوښتنه:

کله چې پوښتنپاڼه ترتیب سوه، نو ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند رهبري غړو، د خانگو امرينو، استادانو، اداري کارمندانو، محصلينو، دولتي اوغیري دولتي اداراتو مسؤلینو، مدني فعالینو، دیني علماوو او د رسنیو استازو ته تقسیم کړل، خو ددوی د فکری قوې په واسطه د ټولو برخو د اغېزمنتیا نمره په فورمو کښي ولیکي، چې پورته برخه په څه ډول چې تشریح سوي ده تکمیل سوه او وروسته مو پوښتنپاڼي راټولي کړې او د ټولو پوښتنپاڼو څخه ۵۰ دانې د خارجي او داخلي په نښه سوي مواردو په تحلیل کښي استفاده وکړل چې د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د محیطی فرصتونو او تهدیدونو د لمړیتوبونو مشخصولو لپاره د (رتبه x ضریب) فرمول څخه په استفاده نمرات په لاس راوړل، چې د نمره مجموعه به یې حد اقل (۱) او حد اکثر (۴) وي.

۸ جدول: د خارجي عواملو ارزونه او تحلیل:

شماره	د خارجي عواملو(ارزونه او تحلیل EFE	ضریب (1)	رتبه (4)	نمره
فرصتونه				
1	دا چې په ولایتي کچه امنیتي حالات ډېرښه ندي خو له نېکه مرغه د مؤسسې اړوند استادانو او محصلانو لپاره د امنیتي تهدیدونو کمښت	0.044	3	0.132
2	د ولایت په کچه د تجارانو همایه د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې سره	0.041	4	0.164
3	په دولتي او غیري دولتي ادارو کښي د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې څخه د فارغ سویو محصلانو لپاره د پام وړ کاري فرصتونه (نسبت نورو ولایاتو ته)	0.06	3	0.18
4	په ولایتي کچه د ښه فرهنگي او کلتوري فرصتونو شتون	0.063	2	0.126
5	د استادانو لپاره د لوړو زده کړو حاصلولوپه برخه کي ښه فرصتونه	0.059	4	0.236
6	د پوهنتونونو د تجهیزاتو او زیربناوو برخي ته د دولت زیاته توجه	0.052	3	0.156
7	د لوړو زده کړو د حاصلولو په برخه کښي د ځوانانو لیوالتیا زیاتېدل	0.037	3	0.111
8	په ولایتي کچه د لویو ملي پروژو شتون(د کجکي د بند لوړېدلو پروژه په ارزگان ولایت کښي)	0.04	2	0.08
9	د زده کړو د معنوي ارزښت اړوند دوگړو پوهاوی	0.022	3	0.066

0.064	2	0.032	د جنډر په برخه کې ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسې د ټولني د اعتماد زیاتوالی	10
0.15	3	0.05	د یوه داسې پوهنتون فیلیال پاته کېدل چې دهیواد په کچه لومړی مقام لري	11
0.198	3	0.066	د ولایت په کچه ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسې د وگړو د باور زیاتېدل	12
0.184	4	0.046	ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسه کېني د کارکونکي په توگه د نورو ولایاتو د ځوانانو د لېتوالتیا زیاتېدل	13
0.186	3	0.062	په ولایتي کچه د سکتوري ادارو پوره همایه درلودل	14
0.28	4	0.07	د اقلیمي بدلونونو سره سره د ارزگان ولایت پاک او مناسب چاپریال درلودل	15
0.147	3	0.049	د لوړو زده کړو د تحصیلي نصاب نوی کېدل	16
0.18	3	0.06	د طبعي پېښو (زلزله، ځمکي نښویدني، سلابونو او داسې نورو...) ډېر کم احتمال	17
0.22	4	0.055	په ارزگان ولایت ښی آب وهوا، پراخو زراعتي ځمکو، او د اوبو ذیرمو دا زمینه برابره کړې چې د کرهڼي پوهنځی اړوند استادان د کرهڼي او مالدارۍ په برخه کېني گټور او اړین علمي تحقیقات تر سره کړي.	18
0.039	1	0.039	د لوړو زده کړو د حاصلولو په موخه د هیواد د بېلابیلو ځوانانو علاقه ډېرېدل ارزگان د لوړو زده کړو په موسسه کې.	19
0.212	4	0.053	د لوړو زده کړو وزارت له لوري د تضمین کیفیت اړوند د یو ښه میکانیزم شتون	20
3.111	1	1	ټولټال خارجي عوامل (فرصتونه)	

شماره	د خارجي عواملو ارزونه او تحليل EFE	ضريب (1)	رتبه (4)	نمره
تهديدونه				
1	د ارزگان ولايت لاري د همسايه ولاياتو او خپل مربوطه ولسواليو سره د امنيتی حالت د خرابوالي په خاطر ترلي دي.	0.051	3	0.153
2	د ټول ولايت په سطحه هيڅ يو خصوصي پوهنتون وجود نلري	0.062	2	0.124
3	په ارزگان ولايت کښي د ميشتو اکثره وگړو اقتصادي حالت ټيټ او د ژوند په کښته سطحه کښي ژوند کوي.	0.04	2	0.080
4	د نړۍ د غټو او کوچني پوهنتونونو سره د تفاهم د لاسليک يوه مغلقه او پيچلې لاره.	0.063	2	0.126
5	د هيواد او په خاصه توگه د لوړو زده کړو په وزارت کښي لوړه بيوکراسي.	0.051	2	0.102
6	په ارزگان ولايت کښي د مخدره توکو کرکيله او استعمال.	0.045	3	0.135
7	د ولايت عمومي امنيتی خراب حالت د نړيوالو مرستندويه سازمانونو توجه دې ولايت ته کمه کړې ده.	0.042	2	0.084
8	د مرکز څخه ددې ولايت لويه فاصله	0.061	3	0.183
9	په لوړو زده کړو وزارت کښي د ظرفيت د لوړولو لپاره د يوه واضح ميکانيزم نه شتون	0.061	2	0.122
10	غيري معياري لوايح او قوانين	0.053	3	0.159
11	د هيواد او سيمي په کچه د پوهنتونونو سره د خلگو د همکاري ټيټ گراف	0.048	1	0.048
12	پوهنتونونو ته د امکاناتو او تجهيزاتو غيري عادلانه وېش	0.037	4	0.148
13	د تحصيل د اهميت په اړه په ارزگان ولايت کښي د ميشتو وگړو کم پوهاوی	0.057	3	0.171
14	د ملک په سطحه د اداري فساد شتون.	0.048	2	0.096
15	د تحصيلي نهادونو اکاډميک پرمختگ په وړاند د لوړو زده کړو وزارت نه توجه	0.047	1	0.047
16	په رسمي ژبو معتبرو علمي منابع ته کم لاس رسي	0.052	1	0.052

0.084	2	0.042	د کادري او اداري تشکيل کموالی	17
0.054	1	0.054	د هیواد په کچه په مکاتیبو کښي د تدریسي بهیر کم کیفیت	18
0.160	4	0.04	د علمي استقلالیت نه شتون	19
0.138	3	0.046	د مالي استقلالیت نه شتون	20
2.266		1	ټولټال خارجي عوامل (تهدیدونه)	
0.845			ټولټال خارجي عوامل	

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي لپاره د خارجي محیط د تحلیل په نتیجه کښي باید ووايو چې د فرصتونو او تهدیدونو کمیت (0.845) مثبت دي، چې په اساس ئې ویلای سو چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه فعلاً هم یو زیات شمېر فرصتونه لري چې د خپلو ټولو فعالیتونو په ترسره کولو او لا قوي کولو کښي ترې مستفیده سي، خو داسي یوه پایله چې تمه ځني کېږي په لاس راوړی، ولي باید په یاد ولرو چې ذکر سوي رقم چې د امتیاز حد اکثر (۴) په پرتله خورا کم دی نو د باید د تهدیدونو څخه هم صرف نظر ونکړو او هغوی ته هم د احتمالي خطر په ډول چمتووالي ولرو.

(۲) شکل: د خارجي عواملو اړوند ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي موقعیت

د داخلي چاپېريال تحليل او تجزيه:

داخلي ټول هغه عوامل چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي پر بېلابیلو فعالیتونو او اړخونو ئې تاثیر درلودی لومړی په نښه کړل چې شمېر ئې ۶۰ ته رسیدی او وروسته د مؤسسي د رهبري او پلان کمېټې په واسطه ئې موازی

موارد مدغم او شمېری ئې د خارجي عواملو په شان ۴۰ ته راتپیت کړل سو چي د وروستيو مؤثره او د فهم وړ داخلي عوامل وبلل سوه، چي د اهميت د ميزان او لمړيتوب د اصل پربنسټ ۲۰ کليدي موارد د قوي ټکو او پاتي ۲۰ ئې د ضعيفو ټکو په ډول انتخاب سول، د يادولو وړ ده چي ټول داخلي عوامل ۴۰ دي چي د هريوه ضريب د هغه د اهميت نظر د پوهنتون د ستراتيژيکو اهدافو ټاکلو ته په پام کي نيول سويدي. څرنگه چي د سازمان د قوي او کمزورو ټکو د ضريبونو مجموعه به حد اکثر (۱) وي ځکه نو د ټولو داخلي عواملو د نمراتومجموعه (۴) په نظر کښي نيول سوې او په عين ډول وروستي پوښتنپاڼه هم ترتيب سوې ده. په ياد پوښتنليک کښي د هر عامل د اغېزمنتيا د رتبو په چوکاټ کښي د (۱) ډيرکم اغيز، - ۲ کم اغيز، - ۳ زيات اغيز او - ۴ ډيرزيات اغيزدرلودلو (په بڼه ترتيب سوې ده.

۹ جدول : د داخلي عواملو د تحليل په موخه د پوښتنپاڼي جوړښت

شماره	داخلي عوامل	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې پرستراتيژي باندې د داخلي عواملو داغيزمنتيا ميزان			
۱	قوي ټکي	۱	۲	۳	۴
شماره	داخلي عوامل	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې پرستراتيژي باندې د داخلي عواملو داغيزمنتيا ميزان			
۱	کمزوري ټکي	۱	۲	۳	۴

۱۰ جدول : د داخلي عواملو ارزونه او تحليل

شماره	د داخلي عواملو ارزونه او تحليل IFE	ضريب (1)	رتبه (4)	نمره
قوي ټکي				
1	د بېلابيلو تحصيلي او سکتوري برخو سره د گډو همکاريو د هوکړه لیکونو موجوديت او فرصت شتون.	0.041	2	0.082
2	د استادانو او کارمندانو د کار کولو ژمنتيا او د عالي روحيې شتون	0.018	4	0.072
3	د ځوان، او متحد کاري ټيم موجوديت ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسه کښي.	0.053	3	0.159
4	د تضمين کيفيت لومړۍ مرحلې ته د داخلېدو امادگي	0.028	2	0.056
5	په کمه موده کښي د استادانو د ظرفيت د لوړولو په برخه برياليتوب (د توقع خلاف)	0.061	3	0.183

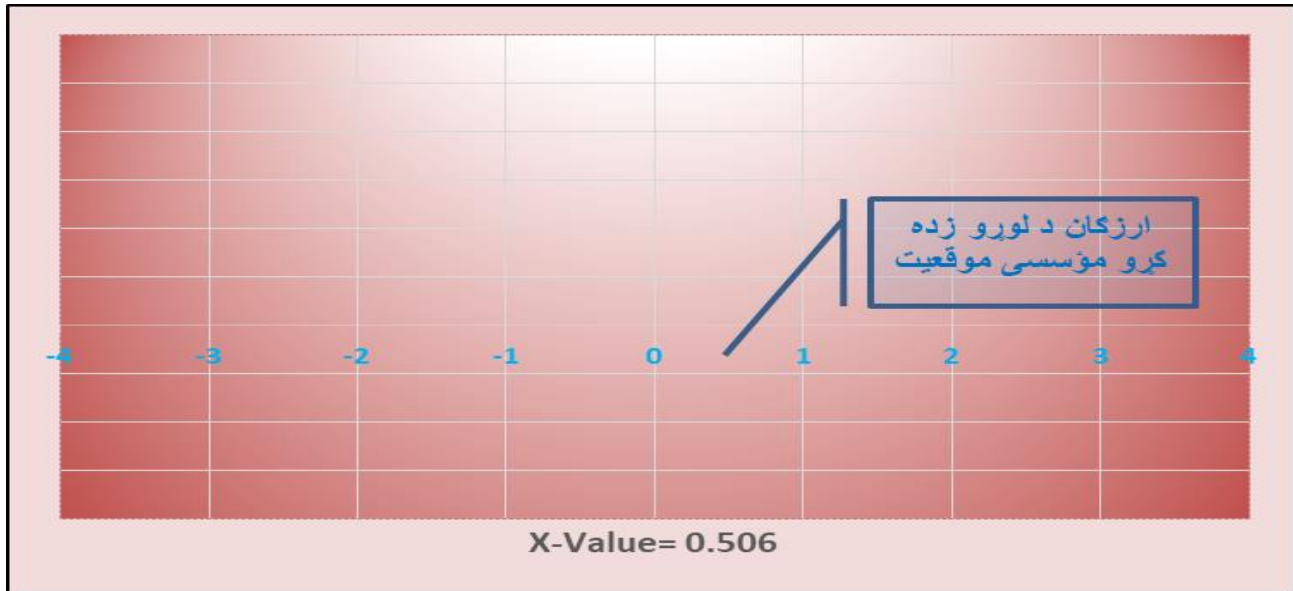

0.364	4	0.091	د پوهنتون لپاره د ۵۰۰ جریبه ځمکې تر لاسه کول	6
0.156	3	0.052	د عصري ټکنالوژي څخه په ټول اداري او تدریسي سیستم کښي استفاده کول.	7
0.141	3	0.047	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره د یو واضح ستراتیژیک مسیر موجودیت.	8
0.100	2	0.05	د زیربناو او نورو تجهیزاتو لپاره د بېلابیلو برخو څخه د مرستو جلبول.	9
0.168	4	0.042	د مؤسسې په کچه د بېلابیلو برخو د لاینه والي لپاره د مختلفو ارزونو د تگلارو موجودیت.	10
0.180	3	0.06	تقریباً په ټولو څانگو کښي د پرمختللي او لوړ اعتبار لرونکي کریکولم څخه استفاده.	11
0.040	1	0.04	د بېلابیلو ادارو څخه ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره د اړتیاوو پوره کول.	12
0.282	3	0.094	د څېړنیزو او کیفیت د لوړاوي د مراکزو شتون	13
0.210	3	0.07	د منظمي بریښنا شتون	14
0.048	3	0.016	د منظم انټرنیټ شتون	15
0.090	2	0.045	د شفاف علمي، اداري او تدریسي چوکاټ موجودیت	16
0.228	4	0.057	د ماسټري او دوکتورا لپاره د استادانو لوړه تقاضا	17
0.168	4	0.042	د هیواد د زیاتو ولایتونو اړوند د استادانو، مامورینو او محصلینو شتون په مؤسسه کښي	18
0.244	4	0.061	د منظم امنیتي چوکاټ موجودیت (CCTV)	19
0.096	3	0.032	د استادانو او اداري پرسونل څخه د متشکيلو فعالو کمېټو شتون	20
3.067		1	ټولټال داخلي عوامل (قوي ټکي)	

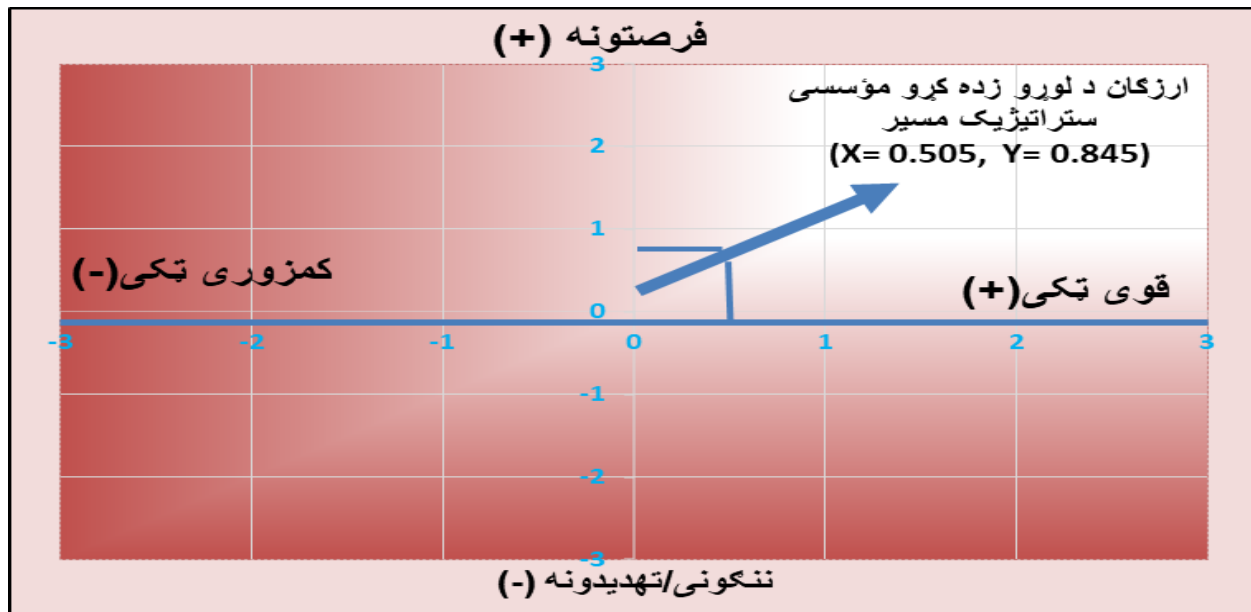
شماره	د داخلي عواملو ارزونه او تحليل IFE	ضريب (1)	رتبه (4)	نمره
کمزوري ټکي				
1	د استادانو مامورينو لپاره د استوگني د ځای نه شتون	0.054	3	0.162
2	د پوهنځيو کمښت	0.03	1	0.030
3	د تحقيق لپاره د امکاناتو او ساحې نه شتون	0.057	2	0.114
4	د يو صحی مرکز نه شتون	0.04	3	0.120
5	د يوې غني کتابخانې نه شتون	0.018	2	0.036
6	د ټولو برخو د ثبت لپاره د يو عصري کمپيوټري ډاټابيس نه شتون	0.042	1	0.042
7	د نړيوالو پوهنتونونو سره د گډو همکاريو د تفاهم ليکونو نه شتون	0.03	4	0.120
8	د زيربناو (لوبغالی، دغونډو تالار، ليليه تعمير او ...) کموالی	0.054	4	0.216
9	د مؤسسي لپاره د کفيتريا نه شتون	0.054	2	0.108
10	د لوړ شمېر استادانو مصروفيت د ماسټري په پروگرام او پر مؤسسي د لوړ کاري فشار رامنځ ته کېدل.	0.046	2	0.092
11	په پوره ډول د استفادې وړ نقلیه وسايطو نه شتون	0.052	3	0.156
12	د استادانو او محصلانو د نقلیه وسايطو لپاره د يو اساسي تمځای نه شتون	0.044	2	0.088
13	د لوړ رتبه استادانو نه شتون	0.06	2	0.120
14	د مؤسسي په سطحه د معلوماتی ټکنالوژي د مرکز نه شتون.	0.037	3	0.111
15	د يو مجهز لابراتوار نه شتون	0.051	4	0.204
16	د مؤسسي اړوند استادانو او اداري پرسونل لپاره د ټرانسپورتي سهولت نه موجودیت.	0.09	2	0.180
17	د نشراتو (علمي مجله، پوستېر، بينر او...) لپاره کافی بودیجې نه شتون	0.07	2	0.140
18	په هر صنف کښي تر اصلي معيار د زیاتو محصلانو موجودیت.	0.051	2	0.102
19	د PDC مرکز نه شتون	0.06	3	0.180
20	د علمي کنفرانسونو اړتیه ته د استادانو کمه لیوالتیا	0.06	4	0.240
ټولټال داخلي عوامل (کمزوري ټکي)		1		2.561
ټولټال داخلي عوامل				0.506

(۳) شکل : د داخلي عواملو اړوند د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې موقعیت

نظر د SWOT تحليل ته ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې ستراتيژیک لوری یا موقعیت په لاندې گراف کې ښودل سوی دی.

(۴) شکل : ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې ستراتيژیک موقعیت

(۵) شکل: د داخلي او خارجي عواملو ماتریکس

د SWOT تجزيه او تحليل:

د سوات د برخي د تحليل او تجزيې څخه منظور دادئ، چي داسي ستراتيژي غوره او دپلي کېدو لپاره ئې هلي ځلي وسي چي د تحصيلي نهاد لپاره د شته فرصتونو او قوي ټکو زياتوالي او قوت اعظمي حد ته ورسېږي او په مقابل کېني ئې د تهديدونو او کمزوريو ټکو گراف تر حد اقل ورسېږي .

سوات (SWOT) مطلب د نهاد د قوي ټکي (Strengths)، کمزوري ټکي (Weaknesses) فرصتونو (Opportunities) او تهديداتو (Threats) څخه دي.

۱۱ جدول: د سوات تجزيه او تحليل

د قوت ټکي (Strengths)	د قوت ټکي (Strengths)	داخلي عوامل Internal Factors
1. د استادانو مامورينو لپاره د استوگني د ځای نه شتون	1. د بېلابېلو تحصيلي او سکټوري برخو سره د گډو همکاريو د هوکړه لیکونو موجودیت او فرصت شتون.	
2. د پوهنځيو کمښت	2. د استادانو او کارمندانو د کار کولو ژمنتيا او دعالي روحيې شتون	
3. د تحقیق لپاره د امکاناتو او ساحې نه شتون	3. د ځوان، او متحد کاري ټيم موجودیت ارزگان	
4. د يو صحي مرکز نه شتون	4. د لوړو زده کړو په مؤسسه کېني.	
5. د يوې غني کتابخاني نه شتون	4. د تضمین کیفیت لومړۍ مرحلې ته د داخليدو امادگي	
6. د ټولو برخو د ثبت لپاره د يوه عصري کمپيوټري ډاټابیس نه شتون	5. په کمه موده کېني د استادانو د ظرفیت د لوړولو په برخه کې بریالیتوب (د توقع خلاف)	
7. د نړيوالو پوهنتونونو سره د گډو همکاريو د تفاهم لیکونو نه شتون	6. د پوهنتون لپاره د ۵۰۰ جريبه ځمکي تر لاسه کول	
8. د زېربنآو (لويغالی، دغونډو تالار، لیلیه تعمیر او ...) کموالی د مؤسسي لپاره د کیفیتیا نه شتون	7. د عصری ټکنالوژي څخه په ټول اداري او تدریسي سیستم کېني استفاده کول.	
9. د لوې شمېر استادانو مصروفیت د ماسټري په پروگرام او پر مؤسسي د لوې کاري فشار رامنځ ته کېدل.	8. ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي لپاره د يو واضح ستراتيژيک مسیر موجودیت.	
10. په پوره ډول د استفادې وړ نقلیه وسایطو نه شتون	9. د زېربنآو او نورو تجهیزاتو لپاره د بېلابېلو برخو څخه د مرستو جلبول.	
11. د استادانو او محصلانو د نقلیه وسایطو لپاره د يو اساسي تمخای نه شتون	10. د مؤسسي په کچه د بېلابېلو برخو د لاینه والي لپاره د مختلفو ارزونو د تگلارو موجودیت.	
12. د لوې رتبه استادانو نه شتون	11. تقریباً په ټولو څانگو کېني د پرمختللي او لوړ اعتبار لرونکي کریکولم څخه استفاده.	
13. د مؤسسي په سطحه د معلوماتي ټکنالوژي د مرکز نه شتون.	12. د بېلابېلو ادارو څخه ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي لپاره د اړتیاو پوره کول.	
14. د يو مجهز لابراتوار نه شتون	13. د څېړنيز او کیفیت د لوړوایي مراکزو شتون	
15. د مؤسسي اړوند استادانو او اداري پرسونل لپاره د ترانسپورتي سهولت نه موجودیت.	14. د منظمي برېښنا شتون	
16. د نشراتو (علمي مجله، پوستېر، بېنر او نور...) لپاره کافي بودیجی نه شتون	15. د منظم انټرنیټ شتون	
17. په هر صنف کېني تر اصلي معیار د زیاتو محصلانو موجودیت.	16. شفاف علمي، اداري او تدریسي چوکاټ موجودیت	
18. د PDC مرکز نه شتون	17. د ماسټري او دوکتورا لپاره د استادانو لوره	
19. د علمي کنفرانسونو اړانې ته د استادانو کمه لیاالتیا		

	<p>تقاضا</p> <p>18. د هيواد د زياتو ولايتونو اړوند د استادانو، مامورينو او محصلينو شتون په مؤسسه کښي</p> <p>19. د منظم امنيتي چوکاټ موجوديت (CCTV)</p> <p>20. د استادانو او اداري پرسونل څخه دمتشکيلو فعالو کمېټو شتون</p>	<p>خارجي عوامل</p> <p>External Factors</p>
<p>(WO)</p> <p>1. د o^6 په واسطه د $w^1, w^3, w^5, w^6, w^8, w^{19}$ او $w^{11}, w^{12}, w^4, w^{16}, w^{17}, w^{15}$ کمول.</p> <p>2. د o^2 په واسطه د w^9 کمول.</p> <p>3. د o^5 په واسطه د w^{13} کمول.</p> <p>4. د o^7 او o^{11} په واسطه د w^{20}, w^{18}, w^{10} او w^2 کمول.</p>	<p>(SW)</p> <p>1. د s^6 په واسطه د $o^{17}, o^{15}, o^6, o^{18}$ او o^2 تر لاسه کول</p> <p>2. د s^1 او s^2 په واسطه د o^5, o^7, o^{12} او o^{13}, o^{16}, o^{19} تر لاسه کول</p> <p>3. د s^{20} په واسطه د o^4 او o^{10} تر لاسه کول.</p> <p>4. د s^5 په واسطه د o^1 او o^{11} تر لاسه کول</p> <p>5. د s^8 په واسطه د o^3, o^6, o^8, o^9 تر لاسه کول.</p>	<p>فرصتونه (Opportunities)</p> <p>1. دا چي په ولايتي کچه امنيتي حالات ډېرښه ندي خو له نېکه مرغه د مؤسسي اړوند استادانو او محصلانو لپاره د امنيتي تهديدونو کمښت</p> <p>2. د ولايت په کچه د تجارانو حمايه ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي سره</p> <p>3. په دولتي او غيري دولتي ادارو کښي د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي څخه د فارغ سويو محصلانو لپاره د پام وړ کارى فرصتونه (نسبت نورو ولاياتو ته).</p> <p>4. په ولايتي کچه د ښه فرهنگي او کلتوري فرصتونو شتون.</p> <p>5. د استادانو لپاره د لوړو زده کړو حاصلولو په برخه کي ښه فرصتونه.</p> <p>6. د پوهنتونونو د تجهيز او زيربناوو برخي ته د دولت زياته توجه</p> <p>7. د لوړو زده کړو د حاصلو په برخه کښي د ځوانانو ليوالتيا زياتېدل</p> <p>8. په ولايتي کچه د لويو ملي پروژو شتون(د کجکي د بند لوړېدلو پروژه په ارزگان ولايت کښي)</p> <p>9. د زده کړو د معنوي ارزښت اړوند دوگورو پوهاوى</p> <p>10. د جنډر په برخه کي ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسي د ټولني د اعتماد زياتوالى</p> <p>11. د يو داسي پوهنتون فيليال پاته کېدل چي دهيواد په کچه لومړى مقام لري</p> <p>12. د ولايت په کچه ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسي د وگړو د باور زياتېدل</p> <p>13. په ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسه کښي د کارکونکي په توگه د نورو ولاياتو د ځوانانو ليوالتيا زياتېدل</p> <p>14. په ولايتي کچه د سکتوري ادارو پوره حمايه درلودل</p> <p>15. د اقليمي بدلونونو سره سره د ارزگان ولايت پاک او مناسب چاپېريال درلودل</p> <p>16. د لوړو زده کړو د تحصيلي نصاب نوى کېدل</p> <p>17. د طبعي پيښو (زلزله، ځمکي ښوېدنې، سلابونو او داسي ...) ډېر کم احتمال</p> <p>18. د ارزگان ولايت ښى آب وهوا، پراخو زراعتي ځمکو، او د اوبو ذيرمو دا زمينه برابره کړي چي د کرهڼي پوهنځى اړوند استادان د کرهڼي او مالدارى په برخه کښي گټور او اړين علمي تحقيقات تر سره کړي.</p> <p>19. د لوړو زده کړو د حاصلولو په موخه د هيواد د بېلابيلو ځوانانو علاقه ډېرېدل</p> <p>ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسي کښي</p> <p>20. د لوړو زده کړو وزارت له لوري د تضمين کيفيت اړوند د يو ښه ميکانيزم شتون</p>

(WT)	(ST)	تهدیدونه (Threats)
1. د w^{13} په ساتلو سره د t^{15}, t^6, t^8, t^{14} او t^{16}, t^{17} څخه مخنیوی.	1. د s^1 په واسطه د $t^4, t^7, t^8, t^9, t^{10}, t^{11}$ او t^{15} تر لاسه کول.	1. د ارزگان ولایت لاري د همسایه ولایاتو او خپلو مربوطه ولسوالي سره د امنیتي حالت د خرابوالي په خاطر تر لاري دي.
2. د w^7 په ساتلو سره د t^4, t^7, t^9, t^{10} او t^{11} څخه مخنیوی.	2. د s^2 په واسطه د $t^{13}, t^1, t^3, t^{18}, t^{19}$ او t^{20} تر لاسه کول.	2. د ټول ولایت په سطحه هیڅ یو خصوصي پوهنتون وجود نلري
3. د w^1 په ساتلو سره د t^1 او t^2 مخنیوی.	3. د s^8 په واسطه د t^6, t^2, t^5 او t^8 تر لاسه کول.	3. په ارزگان ولایت کښي د میشتو اکثره وگړو اقتصادي حالت ټیټ او د ژوند په کښته سطحه کښي ژوند کوي.
4. د w^{16} په ساتلو سره د t^3 او t^{12} مخنیوی.	4. د s^{16} په واسطه د t^{14} تر لاسه کول.	4. د نړۍ د غټو او کوچني پوهنتونونو سره د تفاهم د لاسلیک یوه مغلغه او پیچلي لاره.
5. د w^{10} په ساتلو سره د t^5 او t^{13} مخنیوی.	5. د s^9 په واسطه د t^{12} تر لاسه کول.	5. د هیواد او په خاصه توگه د لوړو زده کړو په وزارت کښي لوړه بیوکراسي.
		6. په ارزگان ولایت کښي د مخدره توکو کرکيله او استعمال.
		7. د ولایت عمومي امنیتي خراب حالت د نړیوالو مرستندویه سازمانونو توجه دې ولایت ته کمه کړي ده.
		8. د مرکز څخه ددې ولایت لویه فاصله
		9. په لوړو زده کړو وزارت کښي د ظرفیت د لوړولو لپاره د یو واضح میکانیزم نه شتون
		10. غیري معیاري لوائح او قوانین
		11. د هیواد او سیمي په کچه د پوهنتونونو سره د خلگو د همکاري ټیټ گراف
		12. پوهنتونونو ته د امکاناتو او تجهیزاتو غیري عادلانه وپش
		13. د تحصیل د اهمیت په اړه په ارزگان ولایت کښي د میشتو وگړو کم پوهاوی
		14. د ملک په سطحه د اداري فساد شتون.
		15. د تحصیلي نهادونو اکادمیک پرمختگ په وړاند د لوړو زده کړو وزارت نه توجه
		16. په رسمي ژبو معتبرو علمي منابع ته کم لاس رسي
		17. د کادري او اداري تشکیل کموالي
		18. د هیواد په کچه په مکاتیبو کښي د تدریسي بهیر کم کیفیت
		19. علمي استقلالیت نه شتون
		20. د مالي استقلالیت نه شتون

د لوړو زده کړو وزارت د ملي ستراتيژیک پلان اولیتونه:

د لوړو زده کړو محترم وزارت د ملي ستراتيژیک پلان اولیتونه د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت د لومړیتوبونو په اساس ټاکل سوي دي چي په عین ډول خپل ستراتيژي ترتیب او په لاره اچوي، چي ذکر سوي لومړیتوبونه په لاندې ډول سره ذکر کوو.

(1) ښه حکومتولي

- ❖ مالي استقلالیت
- ❖ د معلوماتی ټکنالوژي پراختیا
- ❖ د اداري فساد په ضد هڅی
- ❖ د جندر اړوند

(2) د علمي پروگرامونو پراختيا

- ❖ ظرفيت لوړونه
- ❖ د کيفيت د لوړاوي اعتبار تر لاسه کول
- ❖ علمي څېړونو او نوښتونو ته وده او عمومي وړکول

(3) لوړو زده کړو نه لاسرسي

- ❖ د تدريس د پروسې کيفيت لوړونه

(4) د بنسټيزو تاسيساتو او زيربناوو نه پراختيا وړکول**(1) ښه حکومتولي:****❖ مالي استقلاليت تر لاسه کول**

د هيواد د لوړو زده کړو محترم وزارت د قوانينو په اساس هغو پوهنتونونو ته مالي استقلاليت وړکول کيږي، کوم چې د ظرفيت په اساس د ذکر سوي استقلاليت وړتيا ولري، چې مخکي همدا چاري پيل سوي دي او د مرکزي پوهنتونونو څخه وروسته به د هيواد نور پوهنتونونه هم ددې فرصت څخه برخمن سي، چې دا کار به د يو لوري پوهنتونونه وهڅوي څو د مالي منابعو سرچينې وموندي او د بلي خوا به توانايي ومومي څو خپل ضرورتونه او راتلونکي برنامې د يو مستقل نهاد په ډول تمويل کړي او په دې برخه کښي د شته مالي سيستم په پرتله يو اسانه او سريع مالي او تدارکاتي چوکاټ رامنځ ته سي، بناً ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د همدې فرصت د لاسته راوړلو لپاره غواړي چې په مؤسسه پوري مربوط يو لړ عايداتي منابع وموندي او د فعاله کېدو سره سره ئې د بقا لپاره هڅي وکړي، چې ددې برخي لپاره ئې ځيني فعاليتونو ته په لاندي ډول نظر اچوو چې په راتلونکو پنځو کلونو کاري چوکاټ کښي به شتون ولري.

لمرې اړتيا: د مالي خپلواکۍ لپاره د عايداتي منابعو پيدا کول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې غواړي، چې د مالي خپلواکۍ لپاره د عايداتي منابعو د پيدا کېدو په لړۍ کښي د شپې پوهنځي ايجاد کړي او همدارنگه لازمي بولو چې د مؤسسې اړوند د کرهني پوهنځي په چوکاټ کښي د يو تحقيقاتي او توليدي فارم په رامنځ ته کولو سره د کرهني او مالدارۍ په برخه کښي عايداتي منابع پيدا کړي، او همدارنگه پلان لري چې د ولايت په کچه د کرهني، اوبولگولو او مالدارۍ رياست او د کرهني په سکتور پوري اړوند غيري دولتي مرستندويه مؤسساتو سره په گډه د پوهنتون په ځمکه کښي يو کرنيزه توليدي ساحه په نښه او د امکاناتو په صورت کښي يوه اندازه توليد ولري او په اساس ئې مؤسسې د مالي خپلواکي سرحد ته نيزدې کړي.

کړنې:

- 1) د پوهنتون د مالي استقلاليت لپاره د اجرائيوي او عملياتي طرحي او پلان ترتيبول.
- 2) د شپې پوهنځي ايجادول.
- 3) د معياري شنو خونو په جوړولو سره د کال په هر موسم کښي د سبزيجاتو عرضه کول بازار ته.

- 4) د ماهيانو، شاتومچيو او نورو په روزني سره عايداتى منابع رامنځ ته كول.
- 5) د كرنيزو توليداتو موسمي نندارتون جوړول.
- 6) نړۍ والو او كورنيو مؤسساتو كاركوونكو ته د كرهنيې او مالدارۍ اړوند وركشاپونه چمتو كول.
- 7) د اصلاح سويو تخمونو توليد او ماركيټ ته وړاندي كول.
- 8) د مؤسسې اړوند د مالدارۍ او كرهنيې اړوند محصولاتو لپاره بازار پيدا كول.

❖ معلوماتي ټكنالوژۍ ته پراختيا وركول:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه ژمنتيا لري چي په ټولو برخو کښي د لښه شفافيت او د فعاليتونو د چټکتيا په موخه د پرمخ تللي ټكنالوژيكي سهولتونو څخه استفاده وکړي، چي په ځينو برخو کښي فعلاً تر يو بريده امکانات وجود لري او پر دې سربيره د راتلونکو پنځو کلونو لپاره په ذکر سوي برخه کښي خپل فعاليتونه په لاندي ډول را خلاصه کوي.

لمړۍ اړتيا: برېښنايي حکومتولۍ (E-governance) ته پراختيا وركول

ددې لپاره چي اداري او تدريسي بهير مو په ښه ډول پر مخ بېولي وي نو د ټكنالوژي په برخه کښي د شته امکاناتو او نورو فرصتونو څخه په استفاده ذکر سوي برخه تنظيموي، چي په واسطه به ئې په مؤسسه کښي يو ښه او مناسب اداري او تدريسي چاپيريال رامنځ ته سوي وي او په دې سره به وتوانېږو چي د مؤسسې اداري او تدريسي بهير تر يوه بريده برېښنايي کړو، ځکه چي برېښنايي حکومتولي د اسنادو د خوندي ساتلو سره سره په کارونو کښي سرعت هم رامنځ ته کوي.

کړنې:

- 1) د مؤسسې لپاره د يو ويب سايت جوړول.
- 2) د جوړ سوي ويب سايت لپاره په پښتو او دري ژبو سر بېره په انگليسي (نړيواله) ژبه مواد اضافه كول.
- 3) د انټرنېټ د سمي استفادې په موخه د يو قوي کنټرول سيستم (Firewall) فعالول.
- 4) د HEMIS په سيستم کي د محصلانو ثبتول او د ياد سيستم په اندازه ترې گټه پورته كول.
- 5) د برېښنايي معلوماتو (ايميلونه) اړشيف جوړول.
- 6) د پوهنتون د بېلابيلو اداري برخو د سريع افهام او تفهيم په خاطر د تليفوني شبکې فعالول.

دوهمه اړتيا: برېښنايي زده کړو (E-learning) ته پراختيا وركول.

برېښنايي زده کړي د لوړو زده کړو په نهادونو کښي يو له خورا ضروري فکتورونو څخه شمېرل کېږي، چي د ذکر سوي فکتور اهميت او ضرورت ته په کتو سره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه غواړي چي په دې برخه کښي د خپلو امکاناتو په دائره کښي سهولتونه رامنځ ته کړي.

کړنې:

- (1) د الکترونيکي کتابتون ايجادول.
- (2) د استادانو او محصلانو د بېلابيلو انلاين کتابتونونو او څېړنيزو مرکزونو سره وصلول.
- (3) د محصلانو لپاره د برېښنايي زده کړو زمينه برابروول.
- (4) د محصلانو لپاره د انټرنېټ اسانتيا برابروول.
- (5) د محصلانو د تدريس لپاره د هيواد دننه او دباندې د معتبرو پوهنتونو څخه انلاين د تدريس اسانتيا برابروول.
- (6) د انلاين تدريس په موخه د وېډيو کنفرانس سيستم چمتو کول.

❖ د اداري فساد په وړاندې مبارزه:

اداري فساد د يو هيواد او په خاصه توگه د تحصيلي نهادونو لپاره تر بل هر څه مضر او تخريبيونکې پدیده ده چې کولای سي اعتدال له منځه يوسي، او د يوې ادارې حيثيت ته لوړه صدمه ورسوي، او همدارنگه بايد وويل سي چې اداري فساد که په هره سطحه او هره کچه وي زيان ئې خورا لوی او د سازمان لپاره د زهر په شان تماميږي. د اداري فساد مضرو پایلو ته په کتو سره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې رهبري هڅه کوي چې د مؤسسې په ټولو برخو کې نه يوازې دا چې د اداري په فساد گراف همېشه په صفر کېښي وساتي بلکې کونښن کوي چې ټول هغه احتمالات چې د اداري فساد د رامنځ ته کېدو کېښي مرسته کوي له منځه يوسي، او هيڅ چا ته به اجازه ورنکړي چې د اداري فساد لپاره زمينه برابره کړي، او که چيرې په کمه اندازه هم د کوم اداري فساد پېښه رامنځ ته کيږي د اداري رهبري به د هر ممکنه لاري څخه په استفاده د هغه مخه نيسي او دا ناوړه پدیده په هيڅ صورت د منلو وړ نه ده.

لمړی اړتيا: د اداري فساد د مخنيوی په موخه رغنده هڅې ترسره کول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه فعلاً د اداري فساد په وړاندې د مبارزې يوه فعاله کمېټه لري چې د همدې کمېټې په واسطه د مؤسسې اړوند ټول هغه موضوعات چې د اداري فساد په دائره کېښي راځي راټول، تحليل او بررسي کوي او يادونه بايد وسي چې ددې کمېټې سرېره ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسه کېښي د شکاياتو صندوق او د نظم او ډيسپلين يوه فعاله کمېټه هم وجود لري چې په منظم ډول د مؤسسې په ټولو اړخونو کېښي فعاليت لري، چې د مؤسسې په کچه د بېلا بېلو تدارکارتی فعاليتونو لپاره ځانگړی کمېټې تعينېږي چې د هر ډول اداري فساد څخه مخنيوی وکړي.

کړنې:

- (1) د مؤسسې په کچه د استخدام د پروسې په دقيق ډول نظارت کول
- (2) ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند ټولو استادانو، مامورينو او محصلانو ته د اداري فساد په اړه د عامه پوهاوی بېلابېل ورکشاپونه دائرول.

- 3) د موقع په وخت کښې د ټولو هغو فعالیتونو نظارت کول چې د اداري فساد د رامنځ ته کېدو احتمال په کښې موجود وي.
- 4) د مؤسسې اړوند ټول اداري او کادري پرسونل لپاره د الکترونيکي حاضري ایښودل.
- 5) کونښن کول چې د چارو لوړه فیصدي الکترونيکي کړو خو د یوې خوا د بیوکراسي څخه مخنیوی وکړو او د بل لوري اداري فساد رامنځ ته نه سي.
- 6) د مؤسسې په کچه په تصمیم نیونه کښې استادانو، اداري کارمندانو او محصلانو ته د نظر فرصت ورکول.
- 7) د مکافاتو او مجازاتو د اصل پلي کول.
- 8) د تدارکاتې فعالیتونو د څارني په موخه د یوې منظمې تدارکاتې کمېټې رامنځ ته کول.
- 9) د محصلانو د امتحان په پروسه کښې د هر تبعضي چلند څخه مخنیوی او د نتایجو د اعلان په وخت کښې ځان اطمیناني کول چې پروسه په شفاف ډول تر سره سوې ده.
- 10) د نتایجو د Protection (ساتني) لپاره داسې یوه منظم ډیټابیس رامنځ ته کول چې یوازې مسؤل کسان ورته لاس رسې ولري.
- 11) د پوهنتون په کچه په ټولو تعمیراتو کښې د امنیتي کیمرو نصب او فعالول.
- 12) د مراجعینو د ثبت او راجستر پروسه په لاره اچول.
- 13) د یو شفاف میکانزم په اساس هر کال د غوره استاد او مامور په نښه او تقدیرول

❖ د جند راروند:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه په پوره ډول ژمنتیا لري خو د جندر په برخه کښې تعادل په پوره ډول پلي کړي، ځکه چې د یوې خوا ښځینه قشر د ټولني نیم نفوس تشکیلوي او حق لري خو د نارینه په څېرې خپل ځان د گډ کار په هنداره کښې مشاهده او د بل لور د ا.ا.ج دولت د لوړو زده کړو محترم وزارت د جندر پالیسي هم دا ایجابوي خو په دې برخه کښې خپل مسؤلیت په پوره ډول تره سره کړو.

قابل ذکر ده چې په ارزگان ولایت کښې د جندر په ساحه کښې د هیواد د نورو ولایاتو په پرتله زیاتي ستونزي موجودي دي چې دا ستونزي ددې سبب سوي دي چې په دولتي او غیري دولتي اداراتو کښې د ښځو فعالیت کمزور دی، حتی ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې تر ۱۳۹۷ کال پوري هیڅ یوه ښځینه محصله نه لرل، ولي اوس ئې د لومړي ځل لپاره په ۱۳۹۸ هـ ش کال کښې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې ته یواځې ۱۳ تنه محصلینو ثبت نام کړی دی او د هغه له جملې څخه ۵ دانې ئې اوس فعلاً په تحصیل بوختی دي چې دا لاسته راوړنه هم تر ډېره بریده د مؤسسې په شفاف او د ټولني سره په نښتې کاري چاپیریال پوري ربط لري، مطلب دا چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په خپل پراخ اعتماد چې په ټولنه کښې ئې تر لاسه کړی دی وکولای سو، چې په ذکر سوي رقم د ښځینه محصلینو جلب را خپل کړي، باید ذکر کړو

چې د ذکرې سوي مؤسسې اداره کونښن کوي خو په دې برخه کې شته خالیګاه د ټولو ممکنه لارو څخه په استفاده ډکه کړي او د جنډر د پالیسي و تطبیق ته لاره هواره سي.

کړنې:

- (1) دا چې ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسه کې د ښځینه محصلانو کم شمېر دی ولي په راتلونکو کلونو کې ددې ستونزې د حل څخه وروسته به د ښځینه محصلانو څخه متشکلي شو کمېټې جوړې او حمایه سي.
- (2) په عموم کې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې چاپېریال د ښځینه کارمندانو او محصلانو لپاره مناسب جوړول.
- (3) د جنډر مدیریت ایجادول.
- (4) د ښځو په وړاندې د تاو تریخوالي او جنسي زوروني په اړه په بېلا بیلو عرصو کې د عامه پوهاوی ورکشا پونه دائرول.
- (5) کونښن کول خو د لوړو زده کړو وزارت له لوري د ښځینه محصلانو لپاره د ټرانسپورټېشن سهولت برابر کړو.
- (6) د ښځینه محصلانو لپاره د کمپیوټري زده کړو زمينه برابرول.
- (7) د ښځینه محصلانو لپاره د انگلیسي ژبې د زده کړو زمينه برابرول.

(2) د علمي-څېړنيزو پروگرامونو پراختیا

❖ ظرفیت لوړونه:

لمړی اړتیا: د موجوده ليسانس استادانو ظرفیت لوړول د ماسټرۍ ترکچي

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په خپل چوکاټ کې ۴۱ کادري بستونه لري چې د هغه د جملې څخه شاوخوا ۷۰٪ یا خو ماسټران دي او یا ئې ماسټرۍ پروگرام په جریان کې دي چې پر دې برخه پورته په تفصیلي ډول بحث سوی دی، پاته کسان چې شمېر ئې کم دی تر اوسه پوري د ماسټرۍ فرصت نه دی ورته مساعد سوی، چې ددې برخې لپاره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په راتلونکو پنځو کلونو کې په لاندې ډول خپل پلان ترتیب کړی دی.

۱۲ جدول: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند د استادانو لپاره د ماسټرۍ پروگرام ټایم لاین جدول

کال	د ماسټر استادانو کچه لوړول په فیصدي	ماسټرۍ ته د معرفي کېدونکي استادانو شمېر د ۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل پوري
۱۳۹۹	۴۰	۸
۱۴۰۰	۶۰	۴
۱۴۰۱	۷۰	۲
۱۴۰۲	۸۰	۲
۱۴۰۳	۹۵	۲

دوهمه اړتيا : د موجوده ماسټر استادانو ظرفيت لوړول د دوکتورا تر کچي

دا چي په تحصيلي ډگر کښي مو د خپلي مؤسسي ظرفيت لوړ کړي وي او د لوړو زده کړو محترم وزارت په معيارونو مو خپل تحصيلي نهاد ته د تطابق زمينه برابره کړي وي نو لازمي ده، چي خپلو استادانو ته د ماسټري تر تکميل وروسته د دوکتورا زمينه برابره کړو او استادان و هڅوو چي د خپل ظرفيت لوړولو لپاره د دوکتورا تر کچي زده کړي تر لاسه کړي چي په دې برخه کښي ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه خپل پلان په لاندي ډول ترتيبوي.

۱۳ جدول : ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اړوند د استادانو لپاره د دوکتورا پروگرام ټايم لاین جدول

کال	د دوکتور استادانو کچه لوړول په فيصدي	دوکتورا ته د معرفي کېدونکو استادانو شمېر د ۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل پوري
۱۳۹۹	۳	۲
۱۴۰۰	۴	۳
۱۴۰۱	۴	۳
۱۴۰۲	۴	۳
۱۴۰۳	۵	۴

درېمه اړتيا : د کادري او اداري کارکوونکو لپاره لنډمهاله روزنيز پروگرامونه د اټرول

دا يو واضح حقيقت دی چي تحصيلي او اداري پروگرامونه ورځ تر بلې مخ په وړاندي درومي، چي همدې ټکي ټول تحصيلي او غيري تحصيلي نهادونه مکلف کړي دي چي د نوي عصر او پرمختگ سره موازي مخ په وړاندي تگ وکړي، چي په همدې خاطر ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه هم غواړي څو خپل دواړي برخي (کادري او اداري) د اوسني تدريسي او اداري پرمختگونو په پوهه سمبال کړي او د هغوی لپاره لنډ مهاله روزنيز پروگرامونه په نظر کښي ونيسي چي په ذکر سوې برخه کښي په لاندي ډول خپلي کړني پلان کوي.

کړني:

- 1) ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اړوند د کادري پرسونل لپاره د تدريسي مېتودونو لنډ مهاله ورکشاپونه برابرول.
- 2) د استادانو لپاره د څېړني په برخه کښي بېلابيل ورکشاپونه د اټرول.
- 3) د استادانو لپاره د OBE-SCL ورکشاپونو زمينه برابرول.
- 4) د استادانو او اداري کارمندانو لپاره د تضمين کيفيت اړوند بېلابيل ورکشاپونه د اټرول.
- 5) د اداري کارمندانو لپاره د اداري او رهبري تر عنوان لاندي ځيني روزنيز پروگرامونه د اټرول.
- 6) د استادانو او اداري کارمندانو لپاره د پلان او راپور جوړولو ورکشاپونه برابرول.
- 7) د لابراتوارد برخي کارکوونکي لپاره روزنيز پروگرامونه د اټرول

څلورمه اړتيا: دملي او بين لمللي پوهنتونونو سره کلتوري او علمي د گډو همکاريو هوکړه ليکونه لاسليکول

د اړيکو پياوړی کول او د نوو اړيکو ټينگول په خاصه توگه د تحصيلي نهادونو او سکتوري برخو سره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په لومړيتوبونو کښي قرار لري او په دې برخه کښي لا د وړاندي تر يوه بريده پرمختگ سوی دی ولي د مؤسسي د فعاليتونو دائري ته په کتو سره ضرورت حس کيږي چي په شته اړيکو بسنه ونه کړو بلکي نوری اړيکي ټينگی او دا لړۍ وغځول سي، چي همدې ضرورت ته په کتو سره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه خپل د اړيکو راتلونکی چوکاټ په لاندې ډول تعريفوي.

کړنې:

- 1) دا چي ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه لا د وړاندي د بهرنيو اړيکو او تفاهم ليکونو د تطبيق يوه کمېټه لري، نو د همدې کمېټې پياوړی کول خو د شته تفاهم ليکو او اړيکو څخه اعظمي استفاده وسي.
- 2) د شهيد استاد رباني د ښوونې او روزنې پوهنتون سره د گډو همکاريو د يو تفاهم لاسليکول.
- 3) د کابل پوهنتون سره د گډو همکاريو د يو تفاهم لاسليکول.
- 4) د هلمند د لوړو زده کړو مؤسسي سره د گډو همکاريو د يو تفاهم لاسليکول.
- 5) د اوکرائين هيواد د يو کرهنيز پوهنتون Sumy National Agrarian University سره د گډو همکاريو د يو تفاهم لاسليکول.
- 6) د هند هيواد د PUSA پوهنتون يا IARI سره د گډو همکاريو د يوه تفاهم لاسليکول.

پنځمه اړتيا: د مسلکي زده کړو د انکشاف لپاره د (PDC) مرکز ايجادول

د مسلکي زده کړو مرکز ايجاد په تحصيلي نهادونو کښي يو له خورا پر اهميته موضوعاتو څخه شمېرل کيږي ځکه چي ټول پوهنتونونه نسي کولای چي معلومات او د هغوی د ثبت لپاره په مکمل ډول پر خپل ځان بسيا سي، بناً ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه په پام کښي لري خو په راتلونکو پنځو کلونو کښي د مسلکي زده کړو يو مرکز ايجاد او د هغه لپاره په کافي اندازه ودانۍ ورغوي.

کړنې:

- 1) د مسلکي پرمختيايي مرکز منظور او تاسيس.
- 2) د مرکز لپاره د اړينو لوازمو برابرول.
- 3) په ذکر سوي مرکز کښي د OBE_SCL لپاره د يو استاد روزل.
- 4) د ټولو برخو د ټرينينگ لپاره د يوه منظم او پلي کېدو وړ پلان ترتيبول.
- 5) د ذکر سوي مرکز د پرسونل لپاره د مادي امتيازاتو سرچينه موندل.

شپږمه اړتیا: د کیفیت د لوړاوي مرکز (QEU) ايجادول

دا چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لا د وړاندي د تضمین کیفیت پروسه پیل کړې او هڅه کوي چې پرتولو برخو ئې عملي او په رسمي ډول په یاده پروسه کېنې شمولیت ولري، چې تر یوه بریده ئې په دې برخه کېنې کار کړی دی او فعلاً د ذکر سوي پروسې ټول فعالیتونه د کادري پرسونل څخه د یوې متشکلي کمېټې په واسطه، چې تر یوه حده کافي تجربه هم لري پر مخ بېول کېږي، او لازمي بولو چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره یاده پروسه په یوه رسمي بڼه واړوي.

کړنې:

- (1) د مسلکي اداري پرسونل برابرول.
- (2) د ذکر سوي مرکز لپاره د ضروری موادو برابرول.
- (3) د یاد مرکز لپاره لایحه وظایف برابرول.
- (4) د نوموړي مرکز لپاره د کلني تدابیري پلان تنظیمول.
- (5) د تضمین کیفیت د ټولو پروسو او ارزونو وصل د همدې مرکز سره.
- (6) د یاد مرکز لپاره د داسي یو پنځه کلن پلان ترتیبول او پلي کول، چې په اساس ئې د لوړو زده کړو وزارت له لوري په رسمي ډول ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په ذکر سوي برنامه کېنې شامله سي.

اوومه اړتیا: د څېړنيز مرکز (Research Center) ايجادول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د خپل مسؤلیت په اساس اړینه بولي خو په ذکر سوي تحصیلي نهاد کېنې یو مجهز څېړنيز مرکز د لوړو زده کړو محترم وزارت اړوند د تألیف، تحقیق او ترجمې ریاست له لوري منظور او پرانیزي، چې یاد مرکز په اوسني پیکه څېړنيز بهیر کېنې یوه اندازه نوي رنگونه را بشکاره کړي.

کړنې:

- (1) د څېړنيز مرکز Research Centre منظورول او تأسیسول
- (2) د تحقیقاتي مرکز لپاره د لازمو توکو برابرول
- (3) د مسلکي او اداري تشکیل منظورول.
- (4) د یاد مرکز لپاره د ۳ کلني ستراتيژي ترتیبول
- (5) د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند استادانو هڅول خو هر کال یوه یوه څېړنه تر سره کړي
- (6) په داخل او د مؤسسې څخه د باندي د څېړونيزو ټرینینگونو داټرول.
- (7) د مؤسسې اړوند د ټولو محصلان لپاره د یوه نسبي تحقیقاتي فعالیتونو لیست کول.
- (8) د سکتوري برخو سره په مسلک پوري اړند ځیني څېړنيزی پروژې په لاره اچول.
- (9) د هیواد په داخل او بهر کېنې د څېړنيز مرکز له لوري د تفاهم لیکونو لاسلیکول.
- (10) ټول استادان هڅول خو هر کال په خپل مسلک پوري اړوند یو علمي کنفرانس ارائیه کړي.

اتمۀ اړتيا: د علمي مجلې او نشراتو مدیریت ایجادول

د فعالیتونو محدود ساتل په یوه کتاب کښي په دې معنی دی چې هیڅ فعالیت وجود نلري مطلب دا چې ټول فعالیتونه باید د یوه خاص چینل له لاري د علم خوښوونکو او ټولني تر لاسو ورسول سي، چې په همدې اساس ارزگان د لوړ زده کړو مؤسسي رهبري لازمي گڼي خو د مؤسسي په چوکاټ کښي د نشراتو یو مدیریت ایجاد او د علمي مجلې د نشر لپاره امکانات په لاس راوړي، چې په همدې خاطر په راتلونکو ۵ کلنو کښي خپل ددې برخي فعالیتونه په لاندي ډول را خلاصه کوي.

کړنې:

- 1) لوړو زده کړو محترم وزارت ته د علمي مجلې او نشراتو د مدیریت وړاندیز کول.
- 2) د علمي مجلې او نشراتو د مدیریت لپاره د تشکیل تر لاسه کول.
- 3) د استادانو سره کار کول خو په هر کال کښي یوه علمي مقاله د یوې علمي مجلې له لاري نشر ته وسپاري.
- 4) د یوې علمي مجلې د منظوری لپاره لومړني کارونه تر سره کول.
- 5) د استادانو او محصلانو د ابتدائي لیکونو او نوبتونو لپاره د یوې ازادي مجلې چاپول.

نهمه اړتيا: د محصلانو لپاره د بېلابیلو زده کړیزو او ورزشي پروگرامونو په لاره اچول.

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره دا د ځان مکلفیت گڼي، چې د مسلکي روزني سره سره باید د پوهنتون اړوند محصلینو ته اجتماعی فعالیتونو او په نورو برخو کښي د وړتیا لوړولو ته پوره پاملرنه وکړي، نو په همدې خاطر لاندي ځیني پروگرامونه په نظر کښي نیول سوي دي.

کړنې:

- 1) د کریډیټ سیستم او لوړو زده کړو د قوانینو سره د محصلانو د بلدیت پروگرامونه په لاره اچول.
- 2) د محصلانو لپاره د تفریحی زده کړو د ځینو پروگرامونو په لاره اچول
- 3) اوسني ورزشي کلب ته پراختیا ورکول او تجهیزول، څو محصلین وکولای سي ورزشي فعالیتونه په کښي تر سره کړي.
- 4) ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اړوند محصلانو لپاره د انټرشیپ پروگرام په لاره اچول.

لسمه اړتيا: د لومړني صحي خدماتو په موخه د یو صحی مرکز ایجادول

دا چې په پوهنتون کښي د استادانو، اداري کارمندانو او محصلینو شمېر ورځ تر بلي زیاتېږي، نو لازمي بلل کېږي چې د دومره زیات نفوس لپاره د لومړنیو صحی خدماتو یو مرکز د صحت عامې ریاست په همکاري ایجاد او خدماتو وړاندي کولو په موخه په فعالیت پیل وکړي.

کړنې:

- (1) د صحت عامې رياست سره د صحي مرکز په ايجاد د يوه توافق ترتيبول.
- (2) د صحي مرکز ايجادول.
- (3) د ټولو لازمي توکو برابرول.

يولسمه اړتيا: د خصوصي سکتور سره په گډه د کپيټريا ايجادول

دا چې په پوهنتون کښي د استادانو، اداري کارمندانو او محصلانو شمېر ورځ تر بلې زياتيږي، نو لازمي بلل کيږي چې د دومره زيات نفوس لپاره د خصوصي سکتور سره په گډه همکاري يوه کپيټريا ايجاد او فعاله سي، چې دا کړنه ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په راتلونکو پنځو کلنو کښي ځای پرځای سوې ده.

کړنې:

- (1) د کپيټريا لپاره د ځای برابرول.
- (2) د خصوصي سکتور سره په گډه د کپيټريا ايجادول
- (3) د کپيټريا لپاره د لازمي توکو برابرول

دولسمه اړتيا: د نوښتونو د تشويق او هڅوني په موخه پوهنتون په کچه د يوه مرکز ايجادول

دا چې په ارزگان پوهنتون کښي د بېلابيلو څانگو د استادانو او محصلينو د خپل ځان وړتياوي بنودلي دي او دا لړۍ دوام لري نو په همدې خاطر ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره پلان لري چې د نوښتونو د تشويق او هڅوني په موخه د پوهنتون په کچه يو مرکز ايجاد او تجهيز کړي.

کړنې:

- (1) د نوښتونو د تشويق او هڅوني په موخه پوهنتون په کچه د يوه مرکز ايجادول
- (2) د ټول نوښتونو د ثبت لړۍ په لاره اچول.
- (3) د نوو نوښتونو لپاره د استادانو او محصلانو هڅول

ديارلسمه اړتيا: د کار موندني د يوه مرکز ايجادول:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسسه په خپل چوکاټ کښي بېلابيل پوهنځي او څانگي لري چې دا گراف په سعودي ډول پورته ځي بنا د دې ټولو برخو څخه د فارغينو لپاره لازمي گڼل کيږي چې د کار موندني يو مرکز جوړ او په ذکر سوې برخه کښي د فارغ التحصلانو لپاره سهولت رامنځ ته سي.

کړنې:

- (1) د کارموندني د يو مرکز ايجادول
- (2) د ټولو فارغينو د ثبت ډاټا بيس جوړول.
- (3) د ثبت لړۍ په لاره اچول.
- (4) د دولتي او غيري دولتي اداراتو سره په دې اړه اړيکي ټينگول.

❖ د کیفیت د لوړاوي اعتبار ترلاسه کول:

د تضمین کیفیت د پروسي پلي کېدل او په دې برخه کې هڅي کول ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي د اولیتونو څخه شمېرل کېږي، چې په همدې اساس د ذکر سوي ادارې لا د وړاندي د دې پروسي هڅه کړې ده: خو په رسمي ډول ذکر سوي پروسي ته مشتمله سي، چې د ۱۳۹۷ کال د شروع څخه بيا تر او اوسه پوري د تضمین کیفیت په برخه کې زیاتي لاس ته راوړني لري.

لمړی اړتیا: د تضمین کیفیت لومړني پړاو ته د داخلېدو امادگي نیول:

دا چې پورته ذکر سوه چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه لا د وړاند د تضمین کیفیت پروسي په ساحه کې یو لړ کارونه تر سره کړي دي، چې د مؤسسي په سطحه د یوې فعال کمېټې او د تضمین کیفیت د پروسي د انسجام لپاره د یوه کادري استاد شتون په یاده برخه کې مؤسسي ته ددې قدرت ورکړی دی چې یوه لړ کارونه په ذکر سوي ساحه کې تر سره کړي.

کړنې:

- 1) د تضمین کیفیت د لومړی پړاو لپاره د بېلابیلو پلانونو چمتو کول.
- 2) د تضمین کیفیت د لومړی پړاو د چیک لیست مطابق د ټولو پوهنځیو او څانگو سره کار کول.
- 3) د کیفیت د لوړاوي مرکز له لاري د ټول برخو کتل او د لومړی پړاو لپاره اماده کول.
- 4) د لوړو زده کړو محترم وزارت اړوند د تضمین کیفیت او اعتبار ورکوني ریاست ته د مؤسسي د کلني فعالیتونو راپور پر خپل وخت لېږل.
- 5) د مؤسسي اړوند ټول کادري او اداري پرسونل ته د تضمین کیفیت اړوند بېلابېل ورکشاپونه په لاره اچول.

دوهمه اړتیا: د پروگرام او کریکولم بیا کتنه او پرمختیا

دا چې په تحصیلي برخو کې بدلون خورا په چټکتیا سره روان دی نو په همدې خاطر ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه غواړی چې د همدې بدلون هم کاروانه و اوسي، خو د نوي عصر سره سم ټول فعالیتونه د وخت مطابق عیار کړي، چې په همدې خاطر غواړو چې د زون او هیواد ضرورتونو ته په کتو سره په خپل پروگرامونو او کریکولم کې بدلون راولو.

کړنې:

- 1) د نصاب د شته کمېټې پیاوړی کول.
- 2) د هرې څانگې پر درسي موادو او مفرداتو د سره غور کول.
- 3) کونښن کول، خو په راتلونکي ۵ کلنو کې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي تحصیلي پروگرام د هیواد د پرمختللو پوهنتونونو په شان تنظیم او پلی کړو.
- 4) دا چې د وخت او ضرورتونو په اساس یو مناسب تحصیلي نصاب ولرو نو لازمي بلل کېږي، خو د خپل تحصیلي

نصاب د تغير او تنظيم لپاره د سکتوري، او مسلکي کسانو سلا مشوري د ځان سره ولرو، چي ياد ټکي هم د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په راتلونکو ۵ کلن پلان کښي شامل دي.

❖ علمي څېړنو او نوښتونو ته وده او عمومي وړکول:

په اصل کښي تحصيلي نهادونه دا دنده لري خو په خپل مربوطه برخو کښي د ساينسي او اجتماعي علومو د غني کولو لپاره علمي څېړني تر سره کړي، ځکه چي همدا نهادونه دي چي هم په بشري ځواک او مسلکي لحاظ مجهز او وړتيا لري خو په دې برخه کښي د خپلو امکاناتو په مطالعه کړني تر سره کړي، چي په همدې خاطر ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه هم کونښن کوي چي څېړني او نوښتونه په لومړي قدم کښي د مؤسسي په سطحه عام او وروسته د يوه څېړنيز او نوښتگر بنسټ په ډول يو مطرح سازمان و اوسي.

لومړۍ اړتيا: علمي څېړني او ابتکارات تر سره کول.

د ارزگان ولايت يو کرهڼيز ولايت دی او ښه آب و هوا لري، چي دا ځانگړنه ئې د نورو ولاياتو په پرتله عالي ده، او د بل پلوه ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه هم په خپل چوگاټ کښي د کرهڼي پوهنځي لري، چي دوه عمده څانگي ئې په فعال ډول په ذکر سوې برخه کښي ځوانان روزي بل لور د ښووني او روزني پوهنځي د بېلا بيلو څانگو اړوند څېړنو او نوښتونو لپاره شته فرصتونو دا زمينه برابره کړې ده، چي په دې ولايت کښي د شته امکاناتو په کار اچولو سره کونښن وسي خو د دڅېړنو په واسطه ددې ولايت د کرهڼي او ښووني او روزني په برخه کښي وړتياوي را وسپړل سي او په اړه ئې معلومات په داسي ډول نشر سي چي د هيواد په داخل او بهر کښي د لاسرسي وړ وي.

کړني:

- 1) ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په ۵۰۰ جريبه ځمکه کښي د دوه شنو خونو جوړول.
- 2) د کرهڼي پوهنځي لپاره د يو څېړنيز فارم او تحقيقاتي ساحي برابرول.
- 3) د کرهڼي او ښووني او روزني پوهنځيو اړوند استادانو هڅول، خو په هر کال کښي يو تحقيق تر سره او نتيجه ئې د علمي مجلو له لاري نشر کړي.
- 4) د کرهڼي او ښووني او روزني پوهنځيو اړوند محصلان هڅول، خو د اخيري کال د دوه سمسترونو د سمينارونو په عوض دوه ابتدائي څېړني تر سره کړي.
- 5) د کرهڼي او ښووني او روزني پوهنځيو اړوند استادان هڅول، خو ارزگان ولايت کرهڼيزي او تعليمي ستونزي لومړي په نښه او بيا ئې په علمي ډول وڅېړي.
- 6) د مؤسسي په سطحه هر کال د بېلابيلو څانگو لپاره د نوښتونو يو نندارتون په لاره اچول.

(3) لوړو زده کړو ته لاس رسی:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه د ولایت، زون او هیواد د ضرورتونو په نښه کول او په تحصیلي ډگر کښي د هغوی لپاره د مسلکي بشري ځواک روزل د خپلو مسؤلیتونو څخه بولي، چي د همدې مسؤلیت په درک کولو سره غواړي چي د مؤسسې په چوکاټ کښي د نورو پوهنځیو او څانگو په ایجاد سره موجودي خالیگایي ډکي او د یوه بامسولیته ادارې په ډول کردار ادا کړي.

لمړی اړتیا: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په چوکاټ کي د کمپیوټر ساینس پوهنځی ایجادول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې رهبري غواړی چي د ذکر سوي پوهنځی په ایجاد سره د هیواد شته ضرورتونه په ذکر سوي برخه کښي پوره او په دې برخه کښي د یو مسلکي ټولني څخه برخمن سو.

کړني:

- 1) د سیمي او هیواد د اړتیا سره سم د یو معیاري کریکولم جوړول.
- 2) د یاد پوهنځي په چوکاټ کي د معلوماتي سیستم او انجنیري شبکو څانگو فعالول
- 3) دکادري او اداري کارکوونکو استخدامول.
- 4) د یاد پوهنځي لپاره د اړتیا وړ لوازم او اسانتیاوي برابرول.
- 5) د کریکولم اړوند تدریسي مواد چمتو کول.

دوهمه اړتیا: د ښووني او روزني پوهنځی په چوکاټ کښي د شپي پوهنځی ایجادول

دا چي په ارزگان ولایت کښي هیڅ یو خصوصي پوهنتون وجود نلري او یو زیات شمېری کسان په دولتي او غیري دولتي ادارو کښي په دندو بوخت دي، څو د خپلي کورنۍ لپاره یوه اندازه مالي حمایه جوړه کړي، چي عین مصروفیت ئې ددې سبب سوی دی چي یاد کسان د تحصیل د لاسته راوړولو څخه بې برخي کړي، او د بل پلوه ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اداره ځان مکلف گڼي څو د امکاناتو او شرائطو په مطالعه او گټي اخیستني سره د دولت لپاره عایداتي منابعوي وموندي، نو په همدې خاطر پلان په کښي نیسو څو په راتلونکي کښي د ښووني او روزني پوهنځي په چوکاټ کښي د شپي پوهنځي ایجاد کړي.

کړني:

- 1) د هیواد د اړتیا سره سم د یو معیاري کریکولم جوړول.
- 2) د یادي پوهنځی په چوکاټ کي د پښتو ادبیاتو او بیولوژی څانگو فعالول
- 3) د یاد پوهنځي لپاره د مالي چارو یو چوکاټ رامنځ ته کول.
- 4) د یادي پوهنځی لپاره د اړتیا وړ لوازم او اسانتیاوي برابرول.
- 5) د کریکولم اړوند تدریسي مواد چمتو کول.

درېمه اړتيا: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په چوکاټ کې د اقتصاد پوهنځي ايجادول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي رهبري غواړي چې د ذکر سوي پوهنځي په ايجاد سره د هيواد شته ضرورتونه په ذکر سوي برخه کې پوره او په دې برخه کې د يوه مسلکي ټولني څخه برخمن سو، چې ددې پوهنځي په ايجاد سره به نه يوازې دا چې د ولايت او زون په سطحه اقتصادي برخي مسلکي سي بلکي د پوهنتونونو دې ځانگړني ته په کتو سره چې هيواد شموله دي د هيواد لپاره هم د اقتصادي مسلکي ځواک د روزلو يو مرکز و اوسي.

کړنې:

- 1) د سيمي او هيواد د اړتيا سره سم د يو معياري کړيکولم جوړول.
- 2) د ياد پوهنځي په چوکاټ کې د ملي اقتصاد څانگه او د مديريت او تشبثاتو اداري څانگو فعالول
- 3) دکادري او اداري کارکوونکو استخدامول.
- 4) د ياد پوهنځي لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوي برابرول.
- 5) د کړيکولم اړوند تدريسي مواد چمتو کول.

څلورمه اړتيا: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په چوکاټ کې د عامه اداري پوهنځي ايجادول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي رهبري په پام کې لري چې د نورو پوهنځيو تر څنگ د عامه اداري پوهنځي هم په راتلونکو پنځو کلونو کې د لوړو زده کړو محترم وزارت له لوري منظور او تاسيس کړي، چې د منظوري سره سم به ئې د کادري او اداري برخي پرسونل هم استخدام او د نورو پوهنځيو په شان به په ذکر سوي برخه کې چې د اوسني ټولني يو عمده ضرورت دی مسلکي کسان وروزی او ټولني ته به ئې د خدمت په موخه وړاندي کړي.

کړنې:

- 1) د سيمي او هيواد د اړتيا سره سم د يو معياري کړيکولم جوړول.
- 2) د ياد پوهنځي په چوکاټ کې د عامه اداري او عامه پاليسي څانگو فعالول
- 3) دکادري او اداري کارکوونکو استخدامول.
- 4) د ياد پوهنځي لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوي برابرول.
- 5) د کړيکولم اړوند تدريسي مواد چمتو کول.

پنځمه اړتيا: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په چوکاټ کې د قابله گي د پوهنځي ايجادول

ارزگان ولايت يو دای ولايت دی، چې د صحت په برخه کې په خاصه توگه د نسځينه ناروغانو د نسايي او ولادي برخي ستونزي ئې د هيواد د نورو ټولو ولاياتو په پرتله څو چنده دي چې په دې برخه کې د مسلکي کسانو نه شتون د ذکر سوي برخي د غيري مسلکي تداوي په دې ولايت کې مرگ او مير رامنځ ته کړي دی، بناً ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه په پلان کې لري چې په خپل چوکاټ کې د عالي قابله گي پوهنځي ايجاد او د ټولني ضرورت په ذکر سوي برخه کې مشبوع کړي، چې ددې پوهنځي لپاره به لومړی د لوړو زده محترم وزات څخه منظوري اخستل کېږي او وروسته به ئې تاسيس او نور کارونه تر سره سي.

کړنې:

- (1) د سيمي او هيواد د اړتيا سره سم د يو معياري کريکولم جوړول.
- (2) د ياد پوهنځي په چوکاټ کي د عمومي څانگي فعالول
- (3) دکادري او اداري کارکوونکو استخدامول.
- (4) د ياد پوهنځي لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوي برابرول.
- (5) د کريکولم اړوند تدریسي مواد چمتو کول.

شپږمه اړتيا: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په چوکاټ کښي د انجنیري د پوهنځي ايجادول

د هيواد، زون او په خاصه توگه د ارزگان ولايت ضرورتونو ته په کتو سره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي حس کړي ده چي د انجنیري پوهنځي ايجاد او توليد ئې د ټولني ضرورت مشبوع کړي، چي د همدې کار لپاره به لومړی د لوړو زده کړو محترم وزارت څخه منظور اخلو او وروسته به د ذکر سوي پوهنځي لپاره د کادري او اداري ځواک استخدام تر سره کيږي.

کړنې:

- (1) د سيمي او هيواد د اړتيا سره سم د يو معياري کريکولم جوړول.
- (2) د ياد پوهنځي په چوکاټ کي د سيول څانگي فعالول
- (3) دکادري او اداري کارکوونکو استخدامول.
- (4) د ياد پوهنځي لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوي برابرول.
- (5) د کريکولم اړوند تدریسي مواد چمتو کول.

اوومه اړتيا: د کرهني پوهنځي په چوکاټ کښي د نباتاتو ژغورني څانگي ايجادول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه ژمنه ده چي د ټولني د غوښتنو او اقتصادي پياوړتيا په موخه خپل ټول فعاليتونه په داسي ډول تنظيم کړي چي هر خدمت ئې د ټولني د يو درد درمل سي چي په همدې خاطر ئې د خپل مسلکي کسانو په واسطه دا خبره درک کړي ده، چي زيات شمېر بزگران د کرهنيزو محصولاتو په ساحه کښي د امراضو او افاتو څخه اقتصادي زيان ويني او په دې برخه کښي په څو څو ځلي د ولايت د اداري جلسې او کرهني، اوبو لگولو او مالداري محترم رياست غوښتنه هم کړي ده نو په همدې خاطر ارزگان د ولوړو زده کړو مؤسسه لازمي بولي چي د نباتاتو ژغورني څانگه د کرهني پوهنځي په چوکاټ کښي لومړی منظور او وروسته تاسيس کړي.

کړنې:

- (1) د يادي څانگي لپاره د يو معياري کريکولم جوړول.
- (2) د اړتيا په صورت کي د کادري کارکوونکو استخدامول.
- (3) د يادو څانگو لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوي برابرول.
- (4) د کريکولم اړوند تدریسي مواد چمتو کول.

اتمۀ اړتيا: د کرهني پوهنځي په چوکاټ کښي د مالداري خانگي ايجادول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه د مالداري په برخه کښي د ولايت فرصتونو ته په کتو سره غواړي د کرهني پوهنځي په دائره کښي د مالداري خانگه فعاله کړي، چي لومړي به د لوړو زده کړو محترم وزارت څخه ددې خانگي منظوري واخستل سي او وروسته به فعال سي.

کړني:

- 1) د يادي خانگي لپاره د يو معياري کريکولم جوړول.
- 2) د اړتيا په صورت کي د کادري کارکوونکو استخدامول.
- 3) د يادو خانگو لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوي برابرول.
- 4) د کريکولم اړوند تدريسي مواد چمتو کول.

نهمه اړتيا: د کرهني پوهنځي په چوکاټ کښي د کرنيز اقتصاد خانگي ايجادول

د کرهني پوهنځي په چوکاټ کښي د کرنيز اقتصاد د خانگي ايجاد يو لازمي فعاليت دی چي بايد د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د ادارې له لوري تر سره سي، ځکه چي په دې برخه کښي د کرهني په مسلک پوري اړوند زياتي ستونزي موجودي دي، نو د همدې ستونزي په نظر کښي نيولو سره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې اداره په پام کښي لري خو په راتلونکو پنځو کلونو کښي ذکر سوې خانگه فعاله کړي.

کړني:

- 1) د يادي خانگي لپاره د يو معياري کريکولم جوړول.
- 2) د اړتيا په صورت کي د کادري کارکوونکو استخدامول.
- 3) د يادو خانگو لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوي برابرول.
- 4) د کريکولم اړوند تدريسي مواد چمتو کول.

لسمه اړتيا: د ښووني او روزني پوهنځي په چوکاټ کښي د اسلامياتو د خانگي ايجادول

د ښووني او روزني پوهنځي په چوکاټ کښي د اسلامياتو د خانگي ايجاد د هيواد او په خاص ډول د ارزگان ولايت يو له اساسي ضرورتونو څخه دي چي عين ضرورت ته په کتو ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې غواړي دا خلا مشبوع کړي چي لومړي به د لوړو زده کړو محترم وزارت څخه د يادي خانگي منظوري واخلي او عملاً به ئې پرانيزي.

کړني:

- 1) د يادي خانگي لپاره د يو معياري کريکولم جوړول.
- 2) د اړتيا په صورت کي د کادري کارکوونکو استخدامول.
- 3) د يادو خانگو لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوي برابرول.
- 4) د کريکولم اړوند تدريسي مواد چمتو کول.

یولسمه اړتیا: د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوکاټ کښي د تاریخ خانگي ایجادول

د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوکاټ کښي د تاریخ د خانگي ایجاد د هیواد او په خاص ډول د ارزگان ولایت یو له اساسي ضرورتونو څخه دی ځکه چې په تاریخي لحاظ پوهه د ټولني ضرورت دی، چې گران هیواد د تاریخي پلوه د پوره او ښه منابعو څخه برخمن دی.

کړنې:

- 1) د یادي خانگي لپاره د یو معیاري کریکولم جوړول.
- 2) د اړتیا په صورت کي د کادري کارکوونکو استخدامول.
- 3) د یادو خانگو لپاره د اړتیا وړ لوازم او اسانتیاوي برابرول.
- 4) د کریکولم اړوند تدریسي مواد چمتو کول.

دولسمه اړتیا: د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوکاټ کښي د جغرافیې د خانگي ایجادول

د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوکاټ کښي د جغرافیې د خانگي ایجاد د هیواد او په خاص ډول د ارزگان ولایت یو له اساسي ضرورتونو څخه دی ځکه چې په عموم کښي هیواد د جغرافیایي موقعیت په اساس د خانگي اهمیت څخه برخمن دی او همدارنگه د جغرافیایي موقف په اساس هیواد د نړی د نورو هغه هیوادونو په قطار کښي راځی چې د ښه آب وهوا درلودونکی دی

کړنې:

- 1) د یادي خانگي لپاره د یو معیاري کریکولم جوړول.
- 2) د اړتیا په صورت کي د کادري کارکوونکو استخدامول.
- 3) د یادو خانگو لپاره د اړتیا وړ لوازم او اسانتیاوي برابرول.
- 4) د کریکولم اړوند تدریسي مواد چمتو کول.

دیارلسمه اړتیا: د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوکاټ کي د دري ادبیاتو د خانگي ایجادول

دا چې زموږ گران هیواد دوې رسمي ژبي (پښتو او دری) لري، نو په همدې خاطر لازمي ده چې په دواړو ژبو د پوره پوهاوي وړتیا ولرو، نو د همدې خاطر ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره پلان لري څو په راتلونکي پنځه کلنو کښي د پښتو او انگلیسي ادبیاتو تر څنگ د دری ادبیاتو څانگه هم منظور او ایجاد کړي.

کړنې:

- 1) د یادي خانگي لپاره د یو معیاري کریکولم جوړول.
- 2) د اړتیا په صورت کي د کادري کارکوونکو استخدامول.
- 3) د یادو خانگو لپاره د اړتیا وړ لوازم او اسانتیاوي برابرول.
- 4) د کریکولم اړوند تدریسي مواد چمتو کول.

څوارلسمه اړتيا: د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوکاټ کېښي کمپيوټر زده کړې د ځانگي ايجادول

په اوسني عصر کېښي د کمپيوټر زده کړه د ژوند يو له خورا مهمو برخو څخه بلل کېږي، چې بايد د مکاتبيو څخه شروع بيا د ژوند په ټولو چارو کېښي په ذکر سوې برخه کېښي د ظرفيت لوړول د يو اړين فکتور په ډول تعريف سي. **کړنې:**

(1) د يادې ځانگي لپاره د يو معياري کريکولم جوړول.

(2) د اړتيا په صورت کې د کادري کارکوونکو استخدامول.

(3) د يادو څانگو لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوې برابرول.

(4) د کريکولم اړوند تدريسي مواد چمتو کول.

پنځلسمه اړتيا: د معارف رياست استادانو ته په ژمنو رخصتو کېښي د داخل الخدمت برنامه په لاره اچول.

د هيواد د لوړو زده کړو محترم وزارت او معارف جليله وزارت تر منځ د سوي تفاهم په اساس ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره پلان لري چې په راتلونکو پنځو کلونو کېښي د ارزگان ولايت د ولسواليو مليمين چې د ۱۴ صنف څخه فارغ وي د ليسانس لپاره يې په ژمنې رخصتو کېښي يو پروگرام په لاره واچوي خو د ذکر سوي تفاهم په اساس د اړوند رياست ټول استادانو ته د ليسانس سهولت رامنځ ته سي. **کړنې:**

(1) د يادې برخې لپاره د يو معياري کريکولم جوړول.

(2) د اړتيا په صورت کې د کادري کارکوونکو موظفول.

(3) د يادو څانگو لپاره د اړتيا وړ لوازم او اسانتياوې برابرول.

(4) د کريکولم اړوند تدريسي مواد چمتو کول.

شپاړسمه اړتيا: د پوهنځيو او ټولو څانگو په کچه د موجوده کريکولم بيا کتنه

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه په پام کېښي لري چې په راتلونکو پنځو کلونو کېښي د مؤسسي په کچه د ټولو څانگو کريکولمونه د بازار، ټولني او سيمي غوښتونو ته په کتو سره نوي او سمون پکښي راولي، دې سره به وتوانېږو چې د کارد مارکيټ د غوښتونو سره سم بشري ځواک ټولني ته وړاندي کړو. **کړنې:**

(1) د موجوده کريکولم په اړه يو ټولپوښتنه په لاره اچول يعني فارغان، محصلين، استادان، په ټولنه کې ښکيلي خواوي او گمارونکي نهادونه پوښتل او د دوی ټولو نظرونه او وړانديزونه راغونډول.

(2) ټولپوښتنې ته په کتو سره د کريکولم مفردات او درسي مواد مقايسه او تحليلول.

(3) د کريکولم کميټې د غړو لپاره د ملي او بين لملي پوهنتونونو د کريکولمونو د ليدلو فرصتونه برابرول.

(4) د لوړو زده کړو وزارت د پاليسي سره سم د کريکولمونو د هغو برخو عوض او نوي کول کوم چې د ټولپوښتنې او معياري تعليمي نصابونو له مخې اړتيا ورته ليدل کېږي.

(4) د بنسټيزو تاسيساتو پراختيا:

زېربنايي تاسيسات او ودانۍ ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د لويو او مهمو اړتياوو څخه شمېرل کېږي، چې بايد پر وخت ئې ساختمانې چارې بشپړې سي تر څو د استادانو، محصلينو او کارمندانو له پاره کامل درسي او کاري چاپېريال رامنځته کړو او مؤسسه خپل تدريسي، اکاډميکي او اداري چارې په موثر او چټک ډول مخته يوسي، که څه هم د مؤسسې د بشپړې پراختيا او پر وخت پرمختگ له پاره اړينه ده، چې د ماسټر پلان له مخې ټولې ساختمانې چارې ژر تر ژره تر سره سي، خو د مالي او بودجوي امکاناتو محدوديت د دې کار په مخ کې خنډ گرځېدلی او د مؤسسې اداره اړه ده، چې د لومړيتوبونو په پام کې نيولو سره خپلې رغيزې چارې مخته بوزي لومړيتوبونو او امکاناتو په پام کې نيولو سره د مؤسسې د ودانيو او نورو تاسيساتو د جوړونې او بيا رغونې چارې په لاندې ډول دي.

لومړی اړتيا: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپار د ماسټر پلان جوړول

د مؤسسې د تاسيساتو او نور سهولتونو د جوړېدو له پاره ماسټر پلان په نظر کې نيول سوی دی. په پام کې ده، چې ټولې ودانۍ او نور سهولتونه د ماسټر پلان سره سم جوړ او د کار پرمختگ ئې تر څارني لاندې ونيول سي.

کړنې:

- (1) د مؤسسې دنوي ساحې له پاره د ماسټر پلان جوړول.
- (2) د ماسټر پلان د تحقق له پاره شرائط برابرول او امکانات موندل.
- (3) د تاسيساتو د جوړېدو له پاره د ماسټر پلان مطابق وخت ټاکل او له هغه څارنه کول.
- (4) د کمپس ټولې طرحې او نقشې د ماسټر پلان مطابق جوړول.
- (5) په ماسټر پلان کې د سکايپ تدريسي خونو، د استادانو د ناستې د ځانگړې اطاقونو، د اوسېدنې برخې، شنې ساحې، ورزشي ساحې، تجارتي ساحې او نور ضرورتونه په نظر کې نيول.

دوهمه اړتيا: ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د احاطوي د ډوال او د عمومي دروازې د تاسيساتو جوړول

روزگان د لوړو زده کړو مؤسسې احاطوي د ډوال جوړول، چې د مؤسسې ټوله ساحه راجاېره کړي او همدارنگه د عمومي دروازې جوړول، د مهمو چارو څخه شمېرل کېږي.

کړنې:

- (1) د احاطوي د ډوال ډيزاينول
- (2) د احاطوي د ډوال برآورد کول
- (3) د احاطوي د ډوال ساختمانې چارې پر خپل ټاکلي وخت شروع او بشپړول
- (4) د انگر د عمومي دروازې د تاسيساتو چارې شروع او بشپړول.

دریمه اړتیا: د مؤسسي په ساحه کښي زرغون چاپیریال او سرکونه:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په ساحه کښي د ماسټر پلان اړوند د سرکونو، پیاده رونو، لیولکاری، لښتیو او زرغون چاپیریال چاري تکمیلول.

کړنې:

- 1) د ټولې ساحې لیولکاری (Site leveling)
- 2) د ماسټر پلان اړوند د سرکونو لیاوټ (Layout)
- 3) د لښتیو رغول (side ditches)
- 4) د پیاده رونو رغول (Footpath)
- 5) د ونو کښینول (Trees Plantation)
- 6) د چمنونو کښینول (Lawn cultivation and Preparation)
- 7) د سرکونو رغول.
- 8) د ناستي لپاره د کانکریتی چوکيو نسبول.

څلورمه اړتیا: د مؤسسي لپاره د چښاک د صحی او اوبو لگولو د یوې شبکې جوړول:

پدې پروژه کې تر ډیره کونښن کیري چې د ټول کمپس په کچه یو واحده د اوبو منبع ورغول سي تر څو د دواړو هدفونو لکه په ټولو اداري او تدریسي ودانیو کې د چښاک د اوبو استفاده او همدارنگه د مؤسسي د زرغون چاپیریال د خړوبولو لپاره هم استفاده ورڅخه وسي.

کړنې:

- 1) د یوې لوړې ارتفاع لرونکي ذخیرې رغول.
- 2) د چښاک د اوبو لپاره داوبو رسوني میکانیزم.
- 3) د زرغون چاپیریال د خړوبولو لپاره میکانیزم.
- 4) د یوې غټې برمې کیندل او تجهیزول.
- 5) پایپ رسوني سیستم.

پنځمه اړتیا: د پوهنتون په ساحه کښي د بریښنا د شبکې جوړول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي د تاسیساتو له پاره د برقي انرژۍ برابرول په لومړیتوبونو کښي قرار لري، چې باید پر داسي لارو چارو کار وسي چې مؤسسه د انرژۍ د تولید او ذخیرې له اړخونو پر ځان بسیا وي.

کړنې:

- 1) د بریښنا د منبع برابرول (د اړتیا وړ جنراتور او سولري سیستم...)
- 2) د منبع څخه بیا تر ټولو ودانیو پوري د لین سیستم برابرول.
- 3) د بریښنا د کنټرول لپاره د میکانیزم چمتو کول.

4) د برېښنا د منبع لپاره د روغنیاتو چمتو کول.

5) د برېښنا ټول میکانیزم استفادې ته چمتو کول.

شپږمه اړتیا: د محصلینو له پاره د لیلیې تعمیر جوړول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه په پلان کېښي لري چې د مؤسسې اړوند ټولو محصلانو لپاره چې د نورو ولایاتو او یا

ولسوالیو څخه په ذکر سوې مؤسسه کېښي په تحصیل بوخت دي د اوسېدو لپاره د لیلیې یو تعمیر جوړ کړي.

کړنې:

1) د شپږ پوړیز تعمیر ډیزاین چاري تکمیلول.

2) رغنیزي چاري تکمیلول.

3) ټول د اړتیا وړتوکو برابرول.

4) یاده ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

اوومه اړتیا: د ښځینه محصلینو له پاره د لیلیې تعمیر جوړول

د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه په پلان کېښي لري چې د مؤسسې اړوند ټول ښځینه محصلانو لپاره چې د نورو

ولایاتو او یا ولسوالیو څخه په ذکر سوې مؤسسه کېښي په تحصیل بوختي دي د اوسېدو لپاره د لیلیې یو تعمیر جوړ

کړي.

کړنې:

1) د دوه پوړیز تعمیر ډیزاین چاري تکمیلول.

2) رغنیزي چاري تکمیلول.

3) ټول د اړتیا وړتوکو برابرول.

4) یاده ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

اتمه اړتیا: د ښوونې او روزنې پوهنځي لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول:

د ښوونې او روزنې پوهنځي لپاره د ټولو اړتیا وړ لوازمو او تجهیزاتو سره د یو معیاري تدریسي ودانۍ رغول.

کړنې:

1) د یوې معیاري تدریسي ودانۍ ډیزاین چاري تکمیلول.

2) ټولي رغنیزي چاري تکمیلول.

3) د الماریو، میزنو او چوکیو برابرول.

4) نوموړي ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

نهمه اړتيا : د کرهني پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول:

د کرهني پوهنځی لپاره د ټولو اړتیا وړ لوازمو او تجهیزاتو سره د یوې معیاري تدریسي ودانۍ رغول.
کړنې:

- 1) د یو معیاري تدریسي ودانۍ ډیزاین چاري تکمیلول.
- 2) ټولي رغنیزي چاري تکمیلول.
- 3) د الماریو، میزنو او چوکیو برابرول.
- 4) نوموړي ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

لسمه اړتيا : د کمپیوټر ساینس پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول:

د کمپیوټر ساینس پوهنځی لپاره د ټولو اړتیا وړ لوازمو او تجهیزاتو سره د یوې معیاري تدریسي ودانۍ رغول.
کړنې:

- 1) د یوې معیاري تدریسي ودانۍ ډیزاین چاري تکمیلول.
- 2) ټولي رغنیزي چاري تکمیلول.
- 3) د الماریو، میزنو او چوکیو برابرول.
- 4) نوموړي ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

یولسمه اړتيا : د عامه ادارې پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول:

د عامه ادارې پوهنځی لپاره د ټولو اړتیا وړ لوازمو او تجهیزاتو سره د یو معیاري تدریسي ودانۍ رغول.
کړنې:

- 1) د یوې معیاري تدریسي ودانۍ ډیزاین چاري تکمیلول.
- 2) ټولي رغنیزي چاري تکمیلول.
- 3) د الماریو، میزنو او چوکیو برابرول.
- 4) نوموړي ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

دولسمه اړتيا : د اقتصاد پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول:

د اقتصاد پوهنځی لپاره د ټولو اړتیا وړ لوازمو او تجهیزاتو سره د یوې معیاري تدریسي ودانۍ رغول.
کړنې:

- 1) د یوې معیاري تدریسي ودانۍ ډیزاین چاري تکمیلول.
- 2) ټولي رغنیزي چاري تکمیلول.
- 3) د الماریو، میزنو او چوکیو برابرول.
- 4) نوموړي ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

ديارلسمه اړتيا : د انجنيري پوهنځی لپاره معياري تدريسي ودانۍ رغول:

د انجنيري پوهنځی لپاره د ټولو اړتيا وړ لوازمو او تجهيزاتو سره د يوې معياري تدريسي ودانۍ رغول.

کړنې:

- (1) د يو معياري تدريسي ودانۍ ډيزاين چاري تکميلول.
- (2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- (3) د الماريو، ميزنو او چوکيو برابرول.
- (4) نوموړې ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

خوارلسمه اړتيا : د عالي قابله گي پوهنځی لپاره معياري تدريسي ودانۍ رغول:

د عالي قابله گي پوهنځی لپاره د ټولو اړتيا وړ لوازمو او تجهيزاتو سره د يو معياري تدريسي ودانۍ رغول.

کړنې:

- (1) د يو معياري تدريسي ودانۍ ډيزاين چاري تکميلول.
- (2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- (3) د الماريو، ميزنو او چوکيو برابرول.
- (4) نوموړې ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

پنځلسمه اړتيا: د مؤسسې په کچه د وسايطو لپاره پارکينگ رغول

دا چي د مؤسسې په کچه د وسايطو د يو ځای تم کېدو د منظم ځای زمينه برابره سوي وي ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه غواړي د مؤسسې په کچه يو واحد مجهز تمځای د وسايطو لپاره ولري چي دې سره به د مؤسسې په کچه د وسايطو د هر گونبه او کنارتم کېدو مخه ونیول سي.

کړنې:

- (1) د وسايطو د تمځای رغول.
- (2) د تمځای لپاره د ساپوان رغول.
- (3) نوموړی تمځای د استفادې لپاره چمتو کول.

شپاړسمه اړتيا: د مؤسسې په کچه د عمومي کتابتون ودانۍ رغول:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د کتابتون لپاره هيڅ يوه ودانۍ نلري او لازمي بولي خو د يوې معياري ودانۍ لپاره کار وکړي چي دا خبری د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په راتلونکي پنځه کلن پلان کېني ځای پرځای سوي ده.

کړنې:

- (1) د يو معياري دري پوړيزه ودانۍ ډيزاين چاري تکميلول.
- (2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- (3) د معياري الماريو، ميزنو او چوکيو برابرول.

4) نوموړې ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

اولسمه اړتیا: د ۱۰۰۰ کسيزه اډيټوريم د ودانۍ رغول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په نوې ساحه کېنې د غونډو لپاره هيڅ يو ځای نلري نو په همدې اساس لازمي بولي چې په راتلونکي ۵ کلن پلان کې د يو داسې اډيټوريم رغنيزی چاري تر سره کړي چې شاوخوا د زرو گډونوالو کنجاش ولري.

کړنې:

- 1) د يو معياري اډيټوريم د ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- 2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- 3) د معياري چوکيو او لوازمو چمتو کول.
- 4) نوموړي ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

اتلسمه اړتیا: د يو جمنازيم د ودانۍ رغول

دا چې په پوهنتونونه او د لوړو زده کړو مؤسساتو کېنې ۹۹٪ ځوانان په زده کړو بوخت وي نو په همدې خاطر لازمه گڼل کېږي چې د هغوی د تدریسي بهير سره په موازې ډول ورزشي او اجتماعي فعاليتونو لپاره هم يومناسب ځای برابر سي چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه ځان مکلف گڼي خو په راتلونکو ۵ کلنو کېنې دا فعاليت تر سره کړي.

کړنې:

- 1) د يو معياري جمنازيم د ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- 2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- 3) د معياري سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- 4) نوموړې ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

نولسمه اړتیا: د مؤسسې په احاطه کېنې د يوې کفيټريا جوړول

کفيټريا د مؤسسې د استادانو او محصلانو لپاره خورا مهمه برخه شمېرل کېږي، خو ټول کسان چې د مؤسسې په ساحه کېنې وي ترې استفاده وکړي، چې د يوې کفيټريا جوړل ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره يو مکلفيت دی او په راتلونکي ۵ کلنو کېنې ئې د چارو د تمکيل لپاره په پلان کېنې نيسي.

کړنې:

- 1) د يوې معياري کيټريا د ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- 2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- 3) د معياري سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- 4) نوموړې ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

شلمه اړتيا: د مؤسسي په احاطه کښي يو مسجد جامع جوړول

داچي ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسي کښي د استادانو، اداري پرسونل، خدماتي پرسونل او محصلان شمېر زيات دی او دا لړۍ به لا زياتوالی مومي، چي دا حالت ايجابوي چي د پوهنتون په احاطه کښي يو باب مسجد په اساسي ډول ورغول سي، چي په همدې خاطر د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په راتلونکي پنځه کلن پلان کښي ځای پر ځای کيږي.

کړنې:

- (1) د يو مسجد جامع د ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- (2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- (3) د ضرورت وړ سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- (4) نوموړي ودانۍ د استفادي لپاره چمتو کول.

يويشتمه اړتيا: د مؤسسي په احاطه کښي د کرهني پوهنځي لپاره تحقيقاتي فارم ودانۍ جوړول

دا چي تحقيق د يو تحصيلي نهاد په خاصه توگه د کرهني پوهنځي لپاره يو حتمي فکتور دی نو په همدې اساس حتمي ده چي د تحقيقاتي فارم لپاره يوه ودانۍ هم تر جوړه کړو، چي په راتلونکي پلان کښي مو ځای لري.

کړنې:

- (1) د يو ۱۰ اطاقيزه ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- (2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- (3) د معياري سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- (4) نوموړي ودانۍ د استفادي لپاره چمتو کول.

دووېشتمه اړتيا: د مؤسسي په احاطه کښي د يو لابراتوار ودانۍ جوړول

لابراتوارونه د عالي تحصيلاتو اړوند مرکزونو لپاره ډېر اړين دي چي همدې اړتيا ته په کتو سره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره غواړي چي د مؤسسي په احاطه کښي د لابراتوار لپاره په راتلونکو پنځو کلنو کښي يو معياري تعمير د لابراتوار لپاره ورغوي.

کړنې:

- (1) د لابراتوار د ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- (2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- (3) د معياري سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- (4) نوموړي ودانۍ د استفادي لپاره چمتو کول.

درويشتمه اړتيا: د مؤسسي په احاطه کښي د کادري روغتون د ودانۍ جوړول

دا چي ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اړوند د استادانو، اداري پرسونل او محصلانو زيات شمير اړتيا رامنځ ته کوي چي د مؤسسي په احاطه کښي يو صحنی مرکز ورغول سي، بناً ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره په خپل پلان کښي ياده موضوع ځای پر ځای کړې ده.

کړنې:

- 1) د يو ۲۰ بستريزه ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- 2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- 3) د معياري سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- 4) نوموړې ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

څلورويشتمه اړتيا: د ټولو څانگو لپاره د اړتيا وړ لابراتواري توکو چمتو کول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره پلان لري څو په راتلونکو پنځو کلنو کښي د تقريباً د ټولو څانگو لپاره د ضرورت وړ لابراتواري توکي برابر او د مؤسسي اړوند محصلانو ته د عملي زده کړي تر څنگ د استادانو د تحقيقاتي پروسو د لا تدقيق لپاره زمينه برابره کړي.

کړنې:

- 1) د لابراتواري توکو ليستونه چمتو کول
- 2) د لوړو زده کړو محترم وزارت ته د خريداري وړاندیز کول.
- 3) د تدارکاتي پروسې تعقيبول.
- 4) مواد ځای پر ځای کول او استفادې ته برابرول.

پنځه ويشتمه اړتيا: د څېړنيز مرکز لپاره د يوې ودانۍ جوړول.

کله چي څېړنيز مرکز منظوري ولرو نو لازمي ده چي په يوه ځانگړي ساحه کښي خپل فعاليتونه تنظيم کړي، چي د همدې موخې د تر لاسه کولو لپاره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره پلان لري څو د ذکر سوي مرکز لپاره يوه معياري ودانۍ ورغوي.

کړنې:

- 1) د څېړنيز مرکز د ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- 2) ټولي رغنيزي چاري تکميلول.
- 3) د معياري سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- 4) نوموړې ودانۍ د استفادې لپاره چمتو کول.

شپږ ويشتمه اړتيا: د پوهنتون په ساحه کښي د يو وړکتون د ودانۍ جوړول

وړکتون د پوهنتونو لپاره د نورو تاسيساتو په څېر د لوړ اهميت څخه برخمن دی، چي په همدې خاطر ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره پلان لري چي په خپل راتلونکي پنځه کلن ماموريت کښي ياده پروژه پلي کړي.

کړنې:

- 1) د وړکتون د ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- 2) ټولي رغيزي چاري تکميلول.
- 3) د معياري سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- 4) نوموړي ودانۍ د استفادي لپاره چمتو کول.

اووه ويشتمه اړتيا: د پوهنتون په ساحه کښي د يو ۱۰ اطاقيزه مېلمستون د ودانۍ جوړول

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په ساحه کښي د يوه مېلمستون د ودانۍ رغول د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي د لوړو ضرورتونو څخه شمېرل کيږي، نو په همدې اساس په راتلونکو پنځو کلنو کښي ورته د يوې ودانۍ د رغولو پلان نيول کيږي.

کړنې:

- 1) د ۱۰ اطاقيزه ودانۍ د ډيزاين چاري تکميلول.
- 2) ټولي رغيزي چاري تکميلول.
- 3) د معياري سامان الاتو او لوازمو چمتو کول.
- 4) نوموړي ودانۍ د استفادي لپاره چمتو کول.

اته ويشتمه اړتيا: د پوهنتون اړوند استادانو او مامورينو لپاره د استوگني د ځمکي برابرول

ارزگان پوهنتون فاصله د ښار څخه شاوخوا ۱۵ کيلو متره ده چي دا اوږد واټن ددې سبب کيږي چي استادان او مامورين په ځنډ سره خپلو دندو ته حاضر سي، بنا ددې خاليگاه د پوره کولو لپاره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره پلان لري خو د ولايتي ادارې په همکاري سره د استادانو او مامورينو لپاره د استوگني يوه اندازه ځمکه په لاس راوړي.

کړنې:

- 1) د ولايتي اداري په همکاري سره د استادانو او مامورينو د استوگني د ځمکي د اصولي تگلاري طی مراحل تر سره کول
- 2) د ولايتي اداري سره په همېرغی د پوهنتون ساحې ته د ځمکي تعينول.
- 3) د پوهنتون اړوند استادانو او مامورينو ته د ځمکو توزيع کول.

نه ویشتمه اړتیا: د کمپیوټر ساینس پوهنځي لپاره د کمپیوټر لیب او Networking د سهولت برابرول
د لوړو زده کړو محترم وزارت د ۱۳۹۸ کال د عالي شورا د پریکړې په اساس ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي په چوکاټ
کښي د کمپیوټر ساینس پوهنځي منظور سو، چي په راتلونکي کي به د محصلینو جذب هم ولري، نو د همدې پوهنځي
لپاره د یو معیاري کمپیوټر لیب او Networking سامان الات ضروری دي. بناً ددې برخي د پوره کولو لپاره ارزگان د لوړو
زده کړو مؤسسي اداره په پلان کښي لري چي د یاد پوهنځي لپاره ټول ضروری لوازم برابر کړي.

کړنې:

- (1) د کمپیوټر لیب او Networking لپاره د لوازمو لیستونه چمتو کول
- (2) د لوړو زده کړو محترم وزارت ته د خریداری وړاندیز کول.
- (3) د تدارکاتي پروسي تعقیبول.
- (4) د موادو ځای پرځای کول او استفادې ته برابرول.

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي د لنډ مهاله اهدافو تعین:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره د خپل لنډ مهاله اهدافو تعین د ذکر سوي مؤسسي لپاره د شته فرصتونو،
تهدیدونو، د مؤسسي د قوي او کمزورو ټکو او همدارنگه د ستراتيژیکو اهدافو د مطالعې او تحلیل په نتیجه کښي په
لاندي ډول کوي.

1. د ماسټري او دوکتورا تر کچي د استادانو د ظرفیت لوړول:

دا یو واضح حقیقت دی چي ټول تحصیلي نهادونه اړ دي چي د وخت او ضرورت سره سم داسي مسلکي
بشري ځواک ولري، خو د اوسني نړۍ ټولو پرمختگونو په بنيادي ډول تحلیل او په عین ډول پرمختگ ته لاره هواره کړي
چي د همدې ټکي په نظر کښي نیولو سره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره غواړي چي د لوړو زده کړو محترم وزارت
له لوري د فرصتونو څخه په استفاده خپل اړوند ټول کادري پرسونل په لوړ علمیت سمبال او زده کړي ئې د ماسټري او
دوکتورا تر کچي لوړي کړي.

2. د تضمین کیفیت د مرکز او مربوطه کمپټو حمایه کول:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه په خپل نوبت د یوه لومړني مرکز په رامنځ ته کېدو توانیدلې ده، چي د
مؤسسي په ټولو برخو کښي د تضمین کیفیت د پروسي د پلي کېدو دنده په غاړه لري، بناً ارزگان د لوړو زده کړو
مؤسسي د لنډ مهاله اهدافو څخه یو مهم هدف دی خو په اساس ئې ذکر سوي پروسه په معیاري ډول پلي او د اعتبار
سند د تر لاسه کولو لپاره لار هواره سي.

3. د څېړنو لپاره د استادانو او محصلانو هڅول:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه غواړي چي د اوسني لومړني څېړنيز مرکز شتون په رسمي او مجهز موقف

تبدیل کړي، چې د ذکر سوي مرکز په واسطه داسي لاري چاري په کار اچول کيږي چې د مؤسسي اړوند استادان او محصلين وهڅوي، خود څېړنو پروسه ترويج او تداوم ومومي.

4. د اداري فساد د مخنيوي لپاره د هڅو زياتول:

د دولت په چوکاټ کښي د ياد تحصيلي نهاد د لومړنيو اهدافو څخه يو هم د اداري فساد په وړاندي جدي مبارزه ده چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي ادارې تل هڅه کړې ده چې په دې برخه کښي شته ټول احتمالي او پېښيدونکي موارد خنثي او د ټولني او دولت په وړاندي خپل مسؤليت ادا کړي، چې په همدې اساس پلان کښي ده چې د اداري فساد په وړاندي د شته کمپټې صلاحيتونه زيات او هر اړخيزه کړي چې په اساس به ئې د يو شفاف تحصيلي نهاد په ډول خپل خدمات عرضه کوي.

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي د ستراتيژي انتخاب

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي د داخلي او خارجي چاپېريال د مطالعې په ترڅ کښي معلومه سوه چې ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه په تهجمي ستراتيژي کښي قرار لري، چې د داخلي عواملو په لحاظ په قوي ټکي کښي او د بهرني عواملو په لحاظ د فرصتونو په حالت کښي قرار لري، چې په دې اساس سره د مؤسسي موقعيت د (OS) په ربع کښي دی، نو په همدې اساس ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسه لاندې درې ستراتيژي انتخابوي.

د خدماتو د پراختيا ستراتيژي:

د دې ستراتيژي په اساس ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره هڅي کوي چې د مؤسسي لپاره د بېلابيلو برخو څخه امکانات برابر او د مؤسسي په مختلفو برخو کښي د فعاليتونو د پراختيا لپاره کار ځيني واخلي چې په واسطه به ئې د مؤسسي فعاليتونه د ترلاسه سوو امکاناتو په دائره کښي پراختيا ومومي.

يادونه بايد وسي چې د خدماتو د ښه پراختيا او ښه کيفيت لپاره اړينه ده چې د خپل شته پرسونل شمېرني زيات او په بېلابيلو برخو کښي د هغوی وړتياوي لوړي او پياوړي سي، چې ددې کار د تر سره کولو لپاره به ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي بېلابيلو استادانو او اداري پرسونل ته د بورسونو زمينه په داخل او خارج کښ برابرې سي او همدارنگه به د ظرفيت د لوړولو لپاره د استادانو او اداري پرسونل لپاره په داخل او خارج کښي د ملي او نړيوالو کنفرانسونو، سمپوزيمونو، ورکشاپونو او سمینارونو کښي د اشتراک فرصت رامنځ ته سي.

د مارکيټ د پراختيا ستراتيژي:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره به هڅه وکړي چې د مختلفو لارو څخه په استفاده د ذکر سوي مؤسسي ټولي راتلونکي او تطبيق کېدونکي برنامې د بېلابيلو لارو لکه فیسبوک، ويب سايت را ډيو، تلویزيون او عامه پوهايي ځيني پروگرامونو په اساس تر ټولني پوري ورسوي، او د خپل توليد لړۍ چې اوس هم د هيواد د شاوخوا ۲۰ ولاياتو څخه محصلين لري لا پراخه او هر اړخيزه کړي.

د محصول د پراختيا ستراتيژي:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي اداره هڅه کوي چې د کار د بازار د تقاضا مطابق او په ښه کيفيت سره خپل توليد د ټولني د ضرورتونو د پوره کولو په خاطر وړاندي کړي، چې دا کار به د خپلو رقيبو تحصيلي مؤسساتو سره د يوه سالم رقابت په نتيجه کښي تر سره کړي.

۱۴ جدول: د QSPM په اساس د ستراتيژيانو د اوليت ټاکل

د QSPM په اساس د ستراتيژيانو د اوليت ټاکل							ستراتيژياني اصلي عوامل (داخلي او خارجي)
د محصول د پراختيا ستراتيژي		د مارکيټ د پراختيا ستراتيژي		د خدماتو د پراختيا ستراتيژي			
نمره	د جذبیت ضریب	نمره	د جذبیت ضریب	نمره	د جذبیت ضریب	د اهمیت ضریب	
0.176	4	0.176	4	0.132	3	0.044	دا چې په ولايتي کچه امنيتي حالات ډېرښه ندي خو له نېکه مرغه د مؤسسي اړوند استادانو او محصلانو لپاره د امنيتي تهديدونو کمښت
0.164	4	0.082	2	0.164	4	0.041	د ولايت په کچه د تجارانو همایه د ارزگان د لوړ زده کړو مؤسسي سره
0.06	1	0.18	3	0.18	3	0.06	په دولتي او غيري دولتي ادارو کښي د ارزگان د لوړ زده کړو مؤسسي څخه د فارغ سويو محصلانو لپاره د پام وړ کاري فرصتونه (نسبت نورو ولاياتو ته)
0.126	2	0.126	2	0.126	2	0.063	په ولايتي کچه د ښه فرهنگي او کلتوري فرصتونو شتون
0.236	4	0.059	1	0.236	4	0.059	د استادانو لپاره د لوړو زده کړو حاصلولو په برخه کي ښه فرصتونه
0.156	3	0.052	1	0.156	3	0.052	د پوهنتونونو د تجهيز او زيربنا او برخي ته د دولت زياته توجه
0.037	1	0.148	4	0.111	3	0.037	د لوړو زده کړو د حاصلولو په برخه کښي د ځوانانو ليوالتي زياتېدل
0.08	2	0.12	3	0.08	2	0.04	په ولايتي کچه د لويو ملي پروژو شتون (د کجکي د بند لوړېدلو پروژې په ارزگان ولايت کښي)
0.066	3	0.044	2	0.066	3	0.022	د زده کړو د معنوي ارزښت اړوند دوگورو پوهاوی
0.096	3	0.16	5	0.064	2	0.032	د جنډر په برخه کي ارزگان د لوړ زده کړو په مؤسسي د ټولني د اعتماد زياتوالي
0.15	3	0.2	4	0.15	3	0.05	د يوه داسي پوهنتون فيليال پاته کېدل چې د هيواد په کچه لومړی مقام لري

0.132	2	0.198	3	0.198	3	0.066	د ولايت په کچه ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسي د وگړو د باورزياتېدل
0.184	4	0.138	3	0.184	4	0.046	ارزگان د لوړ زده کړو په مؤسسه کښي د کارکونکي په توگه د نورو ولاياتو د ځوانانو د لېتوالتيا زياتېدل
0.124	2	0.124	2	0.186	3	0.062	په ولايتي کچه د سکټوري ادارو پوره همایه درلودل
0.28	4	0.14	2	0.28	4	0.07	د اقليمي بدلونونو سره سره د ارزگان ولايت پاک او مناسب چاپېريال درلودل
0.196	4	0.049	1	0.147	3	0.049	د لوړو زده کړو د تحصيلي نصاب نوی کېدل
0.06	1	0.12	2	0.18	3	0.06	د طبعي پېښو (زلزله، ځمکي ښویدني، سلابونو او داسي نورو...) ډېر کم احتمال
0.055	1	0.165	3	0.22	4	0.055	په ارزگان ولايت ښی آب و هوا، پراخو زراعتي ځمکو، او د اوبو ښیرمو دا زمينه برابره کړي چي د کرهني پوهنځي اړوند استادان د کرهني او مالداري په برخه کښي گټور او اړين علمي تحقيقات تر سره کړي.
0.078	2	0.039	1	0.039	1	0.039	د لوړو زده کړو د حاصلولو په موخه د هيواد د بېلابيلو ځوانانو علاقه ډېرېدل ارزگان د لوړو زده کړو په موسسه کي.
0.159	3	0.159	3	0.212	4	0.053	د لوړو زده کړو وزارت له لوري د تضمين کيفيت اړوند د يو ښه ميکانيزم شتون
0.102	2	0.204	4	0.153	3	0.051	د ارزگان ولايت لاري د همسايه ولاياتو او خپل مربوطه ولسواليو سره د امنيتي حالت د خرابوالي په خاطر ترلي دي.
0.124	2	0.124	2	0.124	2	0.062	د ټول ولايت په سطحه هيڅ يو خصوصي پوهنتون وجود نلري
0.16	4	0.16	4	0.08	2	0.04	په ارزگان ولايت کښي د ميشنو اکثره وگړو اقتصادي حالت ټيټ او د ژوند په کښته سطحه کښي ژوند کوي.
0.189	3	0.189	3	0.126	2	0.063	د نړۍ د غټو او کوچني پوهنتونونو سره د تفاهم د لاسليک يوه مغلقه او پېچلي لاره.
0.153	3	0.102	2	0.102	2	0.051	د هيواد او په خاصه توگه د لوړو زده کړو په وزارت کښي لوړه بيوکراسي.
0.09	2	0.09	2	0.135	3	0.045	په ارزگان ولايت کښي د مخدره توکو کرکيله او استعمال.
0.168	4	0.084	2	0.084	2	0.042	د ولايت عمومي امنيتي خراب حالت د نړيوالو مرستندويه سازمانونو توجه دې ولايت ته کمه کړي ده.
0.244	4	0.061	1	0.183	3	0.061	د مرکز څخه ددې ولايت لويه فاصله
0.061	1	0.244	4	0.122	2	0.061	په لوړو زده کړو وزارت کښي د ظرفيت د لوړولو لپاره د يوه واضح ميکانيزم نه شتون
0.053	1	0.159	3	0.159	3	0.053	غيري معياري لوايح او قوانين

0.048	1	0.144	3	0.048	1	0.048	د هيواد او سيمي په کچه د پوهنتونونو سره د خلکو د همکاري تيبټ گراف
0.074	2	0.148	4	0.148	4	0.037	پوهنتونونو ته د امکاناتو او تجهيزاتو غيري عادلانه وپش
0.114	2	0.114	2	0.171	3	0.057	د تحصيل د اهميت په اړه په ارزگان ولايت کښي د ميشتو وگړو کم پوهاوی
0.048	1	0.096	2	0.096	2	0.048	د ملک په سطحه د اداري فساد شتون.
0.094	2	0.141	3	0.047	1	0.047	د تحصيلي نهادونو اکادميک پرمختگ په وړاند د لوړو زده کړو وزارت نه توجه
0.052	1	0.052	1	0.052	1	0.052	په رسمي ژبو معتبرو علمي منابع ته کم لاس رسي
0.084	2	0.042	1	0.084	2	0.042	د کادري او اداري تشکيل کموالی
0.108	2	0.054	1	0.054	1	0.054	د هيواد په کچه په مکاتيبو کښي د تدريسي بهير کم کيفيت
0.08	2	0.04	1	0.16	4	0.04	د علمي استقلاليت نه شتون
0.138	3	0.092	2	0.138	3	0.046	د مالي استقلاليت نه شتون
0.123	3	0.123	3	0.082	2	0.041	د بېلابيلو تحصيلي او سکتوري برخو سره د گډو همکاريو د هوکړه ليکونو موجوديت او فرصت شتون.
0.036	2	0.054	3	0.072	4	0.018	د استادانو او کارمندانو د کار کولو ژمنتيا او د عالي روحيي شتون
0.212	4	0.212	4	0.159	3	0.053	د ځوان، او متحد کاري ټيم موجوديت ارزگان د لوړو زده کړو په مؤسسه کښي.
0.028	1	0.084	3	0.056	2	0.028	د تضمين کيفيت لومړی مرحلې ته د داخلېدو امادگي
0.061	1	0.183	3	0.183	3	0.061	په کمه موده کښي د استادانو د ظرفيت د لوړولو په برخه برياليتوب (د توقع خلاف)
0.182	2	0.182	2	0.364	4	0.091	د پوهنتون لپاره د ۵۰۰ جريبه ځمکي تر لاسه کول
0.104	2	0.104	2	0.156	3	0.052	د عصري تکنالوژي څخه په ټول اداري او تدريسي سيستم کښي استفاده کول.
0.141	3	0.094	2	0.141	3	0.047	ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي لپاره د يو واضح ستراتيژيک مسير موجوديت.
0.15	3	0.15	3	0.1	2	0.05	د زيربناو او نورو تجهيزاتو لپاره د بېلابيلو برخو څخه د مرستو جلبول.
0.084	2	0.084	2	0.168	4	0.042	د مؤسسي په کچه د بېلابيلو برخو د لابنه والي لپاره د مختلفو ارزونو د تگلارو موجوديت.
0.12	2	0.06	1	0.18	3	0.06	تقريباً په ټولو څانگو کښي د پرمختللي او لوړ اعتبار لرونکي کريکولم څخه استفاده.
0.04	1	0.04	1	0.04	1	0.04	د بېلابيلو ادارو څخه ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسي لپاره د اړتياوو پوره کول.
0.094	1	0.282	3	0.282	3	0.094	د څېړنيزو او کيفيت د لوړاوي د مراکزو شتون

0.07	1	0.28	4	0.21	3	0.07	د منظمې بریښنا شتون
0.016	1	0.032	2	0.048	3	0.016	د منظم انټرنیټ شتون
0.09	2	0.135	3	0.09	2	0.045	د شفاف علمي، اداري او تدريسي چوکاټ موجودیت
0.114	2	0.228	4	0.228	4	0.057	د ماسټري او دوکتورا لپاره د استادانو لوړه تقاضا
0.126	3	0.126	3	0.168	4	0.042	د هيواد د زياتو ولايتونو اړوند د استادانو، مامورينو او محصلينو شتون په مؤسسه کښي
0.244	4	0.122	2	0.244	4	0.061	د منظم امنیتی چوکاټ موجودیت (CCTV)
0.096	3	0.128	4	0.096	3	0.032	د استادانو او اداري پرسونل څخه د متشکيلو فعالو کمېټو شتون
0.216	4	0.108	2	0.162	3	0.054	د استادانو مامورينو لپاره د استوگني د ځای نه شتون
0.06	2	0.06	2	0.03	1	0.03	د پوهنځيو کمېټت
0.228	4	0.114	2	0.114	2	0.057	د تحقيق لپاره د امکاناتو او ساحي نه شتون
0.04	1	0.16	4	0.12	3	0.04	د يو صحی مرکز نه شتون
0.036	2	0.072	4	0.036	2	0.018	د يوې غني کتابخاني نه شتون
0.042	1	0.126	3	0.042	1	0.042	د ټولو برخو د ثبت لپاره د يو عصري کمپيوټري ډاټابیس نه شتون
0.09	3	0.12	4	0.12	4	0.03	د نړيوالو پوهنتونونو سره د گډو همکاريو د تفاهم لیکونو نه شتون
0.162	3	0.162	3	0.216	4	0.054	د زیربناو (لوبغالی، دغونډو تالار، لیلیه تعمیر او ...) کموالی
0.108	2	0.162	3	0.108	2	0.054	د مؤسسي لپاره د کیفیت ریا نه شتون
0.046	1	0.138	3	0.092	2	0.046	د لوړ شمېر استادانو مصروفیت د ماسټري په پروگرام او پر مؤسسي د لوړ کاري فشار رامنځ ته کېدل.
0.052	1	0.104	2	0.156	3	0.052	په پوره ډول د استفادې وړ نقلیه وسایطو نه شتون
0.132	3	0.044	1	0.088	2	0.044	د استادانو او محصلانو د نقلیه وسایطو لپاره د يو اساسي تمخای نه شتون
0.24	4	0.18	3	0.12	2	0.06	د لوړ رتبه استادانو نه شتون
0.074	2	0.148	4	0.111	3	0.037	د مؤسسي په سطحه د معلوماتی ټکنالوژي د مرکز نه شتون.
0.102	2	0.153	3	0.204	4	0.051	د يو مجهز لابراتوار نه شتون
0.18	2	0.27	3	0.18	2	0.09	د مؤسسي اړوند استادانو او اداري پرسونل لپاره د ټرانسپورتي سهولت نه موجودیت.
0.14	2	0.14	2	0.14	2	0.07	د نشراتو (علمي مجله، پوسټر، بیډر او...) لپاره کافی بودیجی نه شتون
0.051	1	0.051	1	0.102	2	0.051	په هر صنف کښي تر اصلي معیار د زیاتو محصلانو موجودیت.

0.06	1	0.24	4	0.18	3	0.06	د PDC مرکز نه شتون
0.18	3	0.12	2	0.24	4	0.06	د علمي کنفرانسونو ارائیه ته د استادانو کمه لیوالتیا
9.169		10.194		11.005			مجموعه

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې عملياتي پلان

(۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل)

د راتلونکو پنځو کلونو (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) لپاره ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې عملياتی پلان

په واضح توګه باید ذکر سي چي پورته ټول موارد په يوه وخت کښي نسي پلي کېدای، ځکه چي په يوه وخت کښي ددې ټولو برخو لپاره مناسبه بودیجه او امکاناتو ته ضرورت دی چي باید په بېلابېلو وختونو کښي دا چاري تنظيم او د پلي کېدو لپاره ئې پر خپل وخت هلي ځلي تر سره سي، چي په همدې اساس ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د راتلونکو پنځو کالو عملياتي پلان د پورته ذکر سوو ټولو فعاليتونو لپاره د وخت او تخميني بودیجې په اساس ترتيب کړي دي، چي په لاندي جدول کښي د هری برخي لپاره ټول مشخصات چي د يوه عملياتی پلان لپاره اړين دي ذکر سوي دي.

۱۵ جدول: د راتلونکو پنځو کلونو - (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) لپاره د زیربناوو (Infrastructures) د رغولو علمياتی پلان

اجرا کوونکي	د بودیجې ډول	لګښت (افغانی)	د اجرا وخت (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل)					لازمي کړني	اهداف	شماره
			۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳			
مالي او اداري مرستيال	انکشافی	7,800,000						ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د ۵۰۰ جریبه ځمکي لپاره د ماسټر پلان جوړول	د زیربناو پراختیا (Infrastructure)	۱
مالي او اداري مرستيال	انکشافی	80,000,000						د پوهنتون د 5000 متره احاطوي دېوال او د عمومي دروازی د تاسیساتو جوړول		۲
مالي او اداري مرستيال	انکشافی	30000000						د مؤسسې په ۱۰۰ هکتاره ساحه کښي زرغون چاپیریال او سړکونه جوړول		۳

مالي او اداري مرستيال	انكشافی	52,000,000						د پوهنتون په ساحه كښي د چنباك د صحى اوبو او ابیاری لپاره د یوې شبكې جوړول	۴
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	9,800,000						د پوهنتون په ساحه كښي د بریښنا شبكه او د برق منبع ایجادول	۵
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	130,000,000						د نارینه محصلانو لپاره په شپږ منزله كي د لیلیې ودانۍ جوړول	۶
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	50,000,000						د ښځینه محصلینو له پاره په دوه منزله كي د لیلیې او طعام خوری جوړول	۷
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	76,000,000						د ښوونې او روزنې پوهنځۍ لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول	۸
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	76,000,000						د کرهڼې پوهنځۍ لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول	۹

مالي او اداري مرستيال	انكشافی	76,000,000						د کمپیوټر ساینس پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول	۱۰
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	76,000,000						د عامه ادارې پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول	۱۱
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	76,000,000						د اقتصاد پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول	۱۲
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	76,000,000						د انجنیری پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول	۱۳
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	76,000,000						د عالي قابلیت پوهنځی لپاره معیاري تدریسي ودانۍ رغول	۱۴
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	2,000,000						د مؤسسې په کچه د وسایطو لپاره پارکینګ رغول	۱۵
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	43,000,000						د مؤسسې په کچه د عمومي کتابتون ودانۍ رغول	۱۶

مالي او اداري مرستيال	انكشافی	70,000,000					د ۱۰۰۰ كسيزه اډيټوريم د ودانۍ رغول	۱۷
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	35,000,000					د يوه جمنازيم د ودانۍ رغول	۱۸
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	6,400,000					د خصوصي سكتور سره په شراكت د كفيټريا لپاره د يوې ودانۍ رغول او تجهيزول	۱۹
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	6,500,000					د مؤسسې په احاطه كښي يوه مسجد جامع جوړول	۲۰
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	55,000,000					د مؤسسې په احاطه كښي د كرهني پوهنځي لپاره تحقيقاتي فارم ودانۍ جوړول	۲۱
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	45,000,000					د مؤسسې په احاطه كښي د يوه لابراتوار د ودانۍ جوړول	۲۲
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	3,400,000					د ټولو څانگو لپاره د اړتيا وړ لابراتواري ټوكو چمتو كول	۲۳

مالي او اداري مرستيال	انكشافی	154,000,000						د پوهنتون په احاطه كښي د كادري روغتون د ودانۍ جوړول	۲۴
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	45,000,000						د څېړنيز مركز لپاره د ودانۍ جوړول	۲۵
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	32,000,000						د پوهنتون په احاطه كښي د يو وړكتون د ودانۍ جوړول او تجهيزول	۲۶
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	156,000,000						د استادانو او مامورينو لپاره د استوگني د ودانيو برابرول	۲۷
مالي او اداري مرستيال	انكشافی	32,000,000						د داخلي او خارجي مېلمنو لپاره د يو لس اطاقيزه مېلمستون د ودانۍ جوړول	۲۸

۱۶ جدول: د راتلونکو پنځو کلنو - (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) لپاره لوړو زده کړو ته د لاسرسي او علمي پروگرامونو علمي پلان

شماره	اهداف	لازمي کړني	د اجرا وخت (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل)					لگښت (افغانی)	د بودیجې ډول	اجرا کوونکي
			۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳			
۱	د نوي پوهنځيو، څانگو او سهولتونو ايجادول	د مؤسسې په چوکاټ کي د کمپيوټر ساينس پوهنځي ايجادول						5,000,000	انکشافی	مړستیال محصلانو چارو علمي او
۲		د ښووني او روزني پوهنځي په چوکاټ کښي د شپې پوهنځي ايجادول						3,000,000	انکشافی	مړستیال محصلانو چارو علمي او
۳		د مؤسسې په چوکاټ کي د اقتصاد پوهنځي ايجادول						5,000,000	انکشافی	مړستیال محصلانو چارو علمي او
۴		د مؤسسې په چوکاټ کښي د عامه ادارې پوهنځي ايجادول						5,000,000	انکشافی	مړستیال محصلانو چارو علمي او
۵		د مؤسسې په چوکاټ کښي د قابله گي د پوهنځي ايجادول						5,000,000	انکشافی	مړستیال محصلانو چارو علمي او

محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000						ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې په چوکاټ کېني د انجنیرۍ د پوهنځي ايجادول	۶
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000						د کرهني پوهنځي په چوکاټ کېني د نباتاتو ساتني خانگي ايجادول	۷
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000						د کرهني پوهنځي په چوکاټ کېني د مالدارۍ خانگي ايجادول	۸
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000						د کرهني پوهنځي په چوکاټ کېني د کرنيز اقتصاد خانگي ايجادول	۹
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000						د ښووني او روزني پوهنځي په چوکاټ کېني د اسلامياتو د خانگي ايجادول	۱۰

محصلا نوچارو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000							د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوكاټ كښي د تاريخ د خانگي ايجادول	۱۱
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000							د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوكاټ كښي د جغرافي د خانگي ايجادول	۱۲
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000							د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوكاټ كښي د دري ادبياتو د خانگي ايجادول	۱۳
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	انكشافې	5,000,000							د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوكاټ كښي د كمپيوټر زده كړي د خانگي ايجادول	۱۴
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	عادي	134,000							د پوهنځيو او ټولو خانگو په كچه د موجوده كريكولم بيا كتنه	۱۵
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	عادي	84,000							د كريدټ سيستم او لوړو زده كړو د قوانينو سره د محصلا نو د بلديت پروگرامونه په لاره اچول	۱۶

محصلانوچا علمي او رو	عادي	1,200,000						اوسني ورزشي کلب ته پراختيا ورکول او تجهيزول		۱۷
محصلانوچا علمي او مرستيال	عادي	850,000						د لومړني صحي خدماتو په موخه د يو مجهز صحي مرکز تجهيزول		۱۸
محصلانوچا علمي او مرستيال	عادي	450,000						د محصلانو لپاره د تفريحي زده کړو ځيني پروگرامونه برابروول		۱۹
محصلانوچا علمي او رو	انکشافې	32,000,000						د اتلس تنه استادانود ظرفيت لوړول د ماسټري تر کچي	څيړني، ټکنالوژي، روزنيز پروګر امونه او د کيفيت د لوړاوي	۲۰
محصلانوچا علمي او مرستيال	انکشافې	49,000,000						د پنځلس تنو استادانو د ظرفيت لوړول د دوکتورا تر کچي		۲۱
محصلانوچا علمي او رو	عادي	175,000						د اړوند استادانو لپاره د OBE_SCL ورکشاپونه برابرول		۲۲

محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	عادي	1,200,000						د OBE_SCL په برخه کې د دوه تنه استادانو په مسلکي ډول روزل، خو د مؤسسې نور استادان وروزي.	۲۳
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	عادي	110,000						د استادانو او اداري پرسونل لپاره د تضمین کیفیت د بېلابېلو ورکشاپونو په لاره اچول	۲۴
محصلا نوچا علمي او رو	انکشافی	2,200,000						د لبراتورونو په برخه کې د 6 تنو ټکنیشنانو روزل	۲۵
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	عادي	1,300,000						د بهرنیو اړیکو او تفاهم لیکونو د تطبیق د کمېټې ایجادول او پیاوړی کول	۲۶
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	عادي	97,000						د شهید استاد رباني پوهنتون سره د گډو همکاريو د تفاهم لاسلیکول	۲۷
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	عادي	97,000						د کابل پوهنتون سره د گډو همکاريو د تفاهم لاسلیکول	۲۸

محصلا نوچارو علمي او مرستيال	عادي	97,000						د هلمند پوهنتون سره د دوه اړخيزه همکاريو د تفاهم لاسليکول	۲۹
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	عادي	650,000						د اوکراين هيواد د Sumy National Agrarian University سره د دوه اړخيزه همکاريو د تفاهم لاسليکول	۳۰
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	عادي	450,000						د هند هيواد د PUSA يا IARI پوهنتون سره د گډو همکاريو د تړون لاسليکول	۳۱
محصلا نوچارو علمي او مرستيال و	عادي	4,400,000						د PDC مرکز منظوري، ايجادول او تجهيزول	۳۲
محصلا نوچا علمي او رو	عادي	5,400,000						د کيفيت د لوړاوي د مرکز ايجادول	۳۳
محصلا نوچا علمي او رو	عادي	580,000						د خپرنيز مرکز ايجادول	۳۴

محصلا نوچارو مړستیال	علمي او عادي	780,000						د څېړنيز مرکز لپاره د درې کلن ستراتيژیک پلان تهيه کول	۳۵
محصلا نوچارو مړستیال	علمي او عادي	130,000						د مؤسسې په داخل او دباندي کښي د څېړني اړوند د ورکشاپونو دائرول	۳۶
محصلا نوچارو مړستیال	علمي او عادي	190,000						د علمي مجلې او نشراتو مدیریت ایجادول	۳۷
محصلا نوچارو مړستیال	علمي او عادي	85,000						د تضمین کیفیت لومړی پړاو ته د داخلېدو لپاره بېلابیل پلانونه ترتیبول او عملي کول	۳۸
محصلا نوچارو مړستیال	علمي او عادي	265,000						د نصاب د شته کمپټي پیاوړی کول	۳۹
محصلا نوچارو مړستیال	علمي او عادي	43,000						د تحصیلي نصاب د لا ښه والي لپاره د سکتوری برخو سره لازمي مشورتې غونډي تر سره کول	۴۰

محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	انكشافې	210,000						د کرهني پوهنځی لپاره په ۵۰۰ جریبه ځمکه کښي د دوه شنو خوتو جوړول	۴۱
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	عادي	670,000						د کرهني پوهنځی لپاره د یو څېړنيز فارم او تحقیقاتی ساحې چمتوکول.	۴۲
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	عادي	498,000						د نوښتونو د تشویق او هڅوني په موخه پوهنتون په کچه د یو مرکز ایجادول	۴۳
محصلا نوچاړو علمي او مرستيال	عادي	198,000						د استادانو او محصلانو د ابتدائي لیکونو او نوښتونو لپاره د یوې ازادي مجلې چاپول	۴۴
محصلا نوواو علمي او مالي او اداري	عادي	78,000						په بېلابیلو برخو کښي د بشري ځواک په دندو گمارل	۴۵

مالي او اداري مرستيال	انكشافی	4,200,000						د کمپیوټر ساینس پوهنځی لپاره د یو مجهز کمپیوټر لیب جوړول	۴۶
فرهنگي کبېټي مسؤلین	عادي	178,000						دځوانانو د هڅونې په موخه سمستر واره کلنۍ مشاعرې جوړول	۴۷
علمي او محصلانو چارو مرستيال	عادي	470,000						د استادانو هڅول، څو د خپل مسلک اړوند هر کال یو علمي کنفرانس اړائیه کړي	۴۸
محصلانو چارو مرستيال	عادي	100,000						هر کال د ۲۰ تنه محصلانو لپاره د انټرشیپ پروگرام په لاره اچول	۴۹
علمي او محصلانو چارو مرستيال	عادي	4,000,000						د معارف ریاست اړوند د ۱۴ پاس استادانو د لیسانس کولو په موخه په ژمنیو رخصتیو کبېټي د داخل الخدمت برنامه په لاره اچول.	۵۰

مالي او اداري چارو مرستيال	عادي	1,500,000							د ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې څخه د فارغ التحصلانو لپاره د کارموندني مرکز ايجادول	۵۱
----------------------------	------	-----------	--	--	--	--	--	--	---	----

۱۷ جدول: د راتلونکو پنځو کلنو - (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) ښه حکومتولۍ علمياتی پلان

اجرا کوونکي	د بودیجی ډول	لگښت (افغانۍ)	د اجرا وخت (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل)					لازمي کړني	اهداف	شماره
			۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳			
مسؤلین IT	عادي	97,000						د مؤسسې لپاره د یو ویب سایټ جوړول	ښه حکومتولۍ (چندر، برېښنايي حکومتولۍ، اداري چارو، حساب ورکول او مالي مبارزه، فساد په وړاندي	۱
محصلا نو چارو علمي او مرستيال	عادي	4,2000						د جوړ سوي ویب سایټ لپاره په پښتو، دری او انگلیسي ژبو مواد برابرول		۲
محصلا نو چارو علمي او مرستيال	عادي	46,000						د HEMIS په سیستم کښي د محصلانو ثبتول او د یاد سیستم په اندازه ستفاده ترې کول		۳

مسؤلین IT	عادي	2,5000						د برېښنايي معلوماتو (ایمیلونو) ارشيف جوړول	۴
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	عادي	45,000						د الکترونيکي کتابتون جوړول	۵
محصلا نوچارو علمي او مرستيال	عادي	1400,000						د محصلانو لپاره د برېښنايي زده کړو زمينه برابرو	۶
مسؤلین IT	عادي	53,000						د ټولو محصلانو لپاره د انټرنېټ سهولت برابرو	۷
مسؤلین IT	عادي	860,000						د انلاين تدريس په موخه د ويډيو کنفرانس سيستم جوړول	۸
علمي او اداري مرستيالان	عادي	67,000						د مؤسسې په کچه د استخدام د پروپروسې په شفاف ډول ترسره کول او د هغه څخه د نظارت يو شفاف ميکانيزم ايجادول.	۹

مړستيا لان اداري علمي او	عادي	45,000						ټولو استادانو، مامورينو او محصلانو ته د اداري فساد په اړه عامه پوهاوی ورکول	۱۰
مسولين IT	عادي	189,000						د مؤسسې اړوند ټولو اداري او کادري پرسونل ته د الکترونيکي حاضری ايښودل	۱۱
مړستيا لان علمي او اداري	عادي	560,000						کوښښ کول چي برينسنايي حکومتولي ترويج کړو، خو د يوې خوا د کاغذا پراني څخه مخنيوي وسي او د بل پلوه شفافيت رامنځ ته سي.	۱۲
مړستيا لان اداري علمي او	عادي	210,000						د مکافاتو د او مجازاتو د اصل پلي کول	۱۳
مړستيا لان مالي او اداري	عادي	96,000						د تدارکاتی فعالیتو د څارني په موخه د يوې منظمي تدارکاتی کمېټې رامنځ ته کول	۱۴

محصلا نوچاړو مرستيال علمي او عادي	98,000						د بنځينه محصلانو څخه بېلابېلي کمپنې تشکيلول او د هغو لپاره اسانتياوي برابرول	۱۵
محصلا نوچاړو مرستيال علمي او اداري عادي	170,000						په عموم کښي د بنځينه محصلانو لپاره د مؤسسي چاپېريال مناسب گرځول	۱۶
محصلا نوچاړو مرستيال علمي او اداري انکشافی	6,000,000						د لوړو زده کړو محترم وزارت څخه د بنځينه محصلانو لپاره د نقلیه وسائو غوښتنه کول	۱۷
محصلا نوچاړو مرستيال علمي او عادي	670,000						د بنځينه محصلانو لپاره د کمپيوټر زده کړو زمينه برابرول	۱۸
محصلا نوچاړو مرستيال علمي او عادي	670,000						د بنځينه محصلانو لپاره د انگليسي زده کړي زمينه برابرول	۱۹
مسولين IT عادي	1,100,000						د پوهنتون په کچه په ټولو تعميراتو کښي د امنيتي کيمرو نصبول	۲۰

مالي او اداري مرستيال	عادي	46000						د مراجعینو د ثبت او راجستر پروسه په لاره اچول	۲۱
مړستیان اداري علمي او	عادي	190,000						هر کال د غوره استاد او مامور په نښه او تقدیرول	۲۲
مالي او اداري مرستيال	عادي	79000						د پوهنتون د مالي استقلالیت لپاره د اجرائیوي او عملیاتی طرحی او پلان جوړول	۲۳
IT مسؤلین	عادي	340,000						د پوهنتون د بېلابیلو اداري برخو د سریع افهام او تفهیم په خاطر د تلیفوني شبکې فعالول	۲۴

د ستراتیژي ارزونه:

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې کارى ټېم ځان مکلف گڼي، چي د ذکر سوي پلان په تطبيق کښي د هري ستونزي او خنډ په وړاندي جدي مبارزه وکړي او هڅه به کوي، چي ددې پلان د هري برخي څخه په جدي توگه نظارت تر سره کړي، چي ددې برخي لپاره به د پلان کمېټې ته د نظارت صلاحيت ورکول سي، خو هره برخه په جدي توگه برسي او راپور ئي د هر سمستر په اخير کښي د مؤسسې رياست ته وسپاري.

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې د راتلونکو پنځو کلنو (۱۳۹۹-۱۴۰۳ هـ ل) لپاره د ستراتيژیک پلان د اړوند کمېټې له لوري بشپړ او د تائيد په خاطر د مؤسسې علمي شورا ته وړاندي سو، چي د يادي شورا د ۱۳۹۸/۱۲/۱۰ نېټې غونډې او (۸) شمېره پروتوکول کښي د رايو په غوڅ اکثریت سره تائيد سو.

په درنښت

پوهنيار اسدالله نور

ارزگان د لوړو زده کړو مؤسسې رئيس